

Menighetsbladet Helsing til Sauherad og Nes

NR. 9 • DESEMBER 2016 • 67. ÅRGANG

INNHOLD

	Side	Sauherad diakoniforening	647
Juleandakt	610	Glimt	656
Livsmot	616	Bygdesentral	660
Biskopens julehilsen	619	Julesang	664
Fireårsklubb	622	Historielaget	666
Deilig er jorden	629	Peeteli	668
Framtidas skole	638	Ordføreren	672
Juletreffester	643	Redd Barna	673
Formiddagstreff	645	Toåringer	678

Gud kom ned til oss

Det nærmer seg jul, og vi skal få feire og glede oss over at Jesus ble født. Vi synger sanger om barnet i stallen og om gjeterne som fikk bievåne det hele; Gud som kom ned til vår jord.

Av Sissel Muan

Ingen andre universalreligioner eller nyere religioner og filosofiske ideologier inneholder nettopp dette: at dens guddom kommer ned til menneskene. Det handler derimot ofte om menneskets egen tilnærming til sin gud, sin mester, eller sitt ideal. Denne tilnærmingen består gjerne av flere trinn hvor større oppnåelse av åndelighet, indre frihet og/eller styrke venter ved neste nivå.

Du trenger ikke gå mange trinn for å komme til Gud. I alle fall ikke oppover. Mange vil kanskje heller beskrive det som å gå noen trinn nedover, hvis det går an å beskrive det på den måten. Med andre ord: Gud møter oss ofte når vi er som svakest. Det vil si: vi møter ofte Gud når vi er på det svakeste. Gud er konstant, og er alltid der for oss, men det er kanskje enklest for oss mennesker å legge oss selv og vår egen stolthet til side når vi er «på bunnen». Der hvor vi møter oss selv og vår egen utilstrekkelighet, blir det med ett mye enklere og prioritere. Det viktigste i livet blir ofte tydeligere, og det som til og med er viktigere enn selve livet kan få tre frem.

Uten krav til egen innsats eller målbare resultater, så finnes det et

Sissel Muan er trosopplærer i Sauherad og Nes sokn.

møte mellom oss og Gud. Vi trenger ikke utmerke oss for at Gud skal se oss, og vi trenger heller ikke gjøre noe for å oppnå Guds kjærlighet eller anerkjennelse.

Det kan være en veldig befriende tanke at vår egen innsats ikke har noen betydning for om Gud ser oss og bryr seg om oss eller ikke. Men, det kan også være en frustrerende tanke, og kanskje til og med

skremmende, det faktum at vi ikke kan vise til noe i møte med Gud. Vi har ingen referanser fra høytstående personer, oppadgående grafer eller gode resultater og gjemme oss bak. Det er bare deg – og Gud.

Det store bildet vil likevel gi oss håp og trøst. For etter å ha sett litt næyere på de resultatene vi tenkte å vise til, eller når vi husker de episodene hvor vi ikke handlet i tråd med vårt etiske ideal, eller når livet rett og slett blir for tøft, så kan det være godt å vite at vi ikke trenger å bli perfekte, uselviske og uklanderlige for å møte Gud. Det holder med den vi er i dag.

Er ikke det noe vi egentlig ønsker? Å bli sett for den vi er, bak «fasaden», og på tross av det, bli elsket? Senke skuldrene, slippe å leve i angst for å bli avslørt, slippe å leve opp til menneskelige krav som gir anerkjennelse og ros, trygge i viten om at vi er elsket for den vi er.

På grunn av at Gud kom ned til oss, uten at vi hadde gjort oss fortjent til det, kan vi få leve i troen på at vi er elsket som vi er. Ingenting vi har gjort eller gjør kan få Gud til å elske oss mindre, heller kan ingenting vi gjør få Gud til å elske oss mer. Det finnes ingen fortjent kjærlighet hos Gud. Alt er ufortjent, alt er av nåde.

• rørleggerarbeid • flislegging • muring m.m.

Totalrehabilitering av bad!

Har du en badedrøm?

Vi oppfyller den...

Vi kommer på befaring eller ta gjerne en tur innom oss for en prat. Planleggingen ordner vi sammen og gir dere uforbindelige tilbud.

AUNE RØR

3810 GVARV • Tlf.: 35 95 58 00 • Fax: 35 95 63 04

Fagområder:

- ✓ Sanitæranlegg
- ✓ Varmeanlegg
- ✓ Pumpeanlegg
- ✓ Service oljefyr
- ✓ Kjerneboring

Bademiljø

3800 Bø - Tlf. 35 95 02 12

Alt
i sport og friluftsutstyr
for liten og stor

BRUKÅS SPORT A/S

Midt i Bøgata – 35 95 06 17

www.brukaas.sport.no

**Nes
Menighetshus**

3810 Gvarv

Bankgiro 2675. 65. 16441

Postgiro 3 88 02 91

LEIE AV HUSET:

Kontakt Lillil Bergan

Tlf: 99 01 94 62

Gvarv Bakeri

Telefon 35 95 53 21

**Holtskog Nyhuus
Design Ans**

Banner • brosjyrer
logoer • grafiske profiler
roll up • skilt • stempler
trykksaker • websider

Nyhusvegen 9, 3810 Gvarv

Tlf. 4040 4787

post@holtskog-nyhuus.no

www.holtskog-nyhuus.no

akademika

Bøker er den beste gaven!

Bøgata 52 - 3800 Bø

Tlf: 35 06 00 80

e-post: m-tbopas@online.no

AUTORISERT
REGNSKAPSFØRER

Ingrid E. Kaasa

3810 GVARV

901 19 088

*Musikk kan skapes utav glede –
av glede skaper man musikk*

Nes kyrkje lørdag 17. desember 2016 kl. 19.00

Juleklassikere på tvers av sjangere

Akantuskoret fra Bø, med sin dirigent
Jakob Zethner og gjester, inviterer til
konsert i Nes kyrkje.

Fra **gjestelista** nevner vi
Hilda Sørum
Angelika Faber Karsrud
Henrik Ødegaard
John Trygve Bakke.

På **konsertprogrammet** står blant annet:
Pie Jesu
Gloria
Air av Bach
O helga natt
og kjente julesanger arrangert av
Henrik Ødegaard.

Jakob og gjestene bidrar med egne
innslag.

Velkommen til stemningsfull julekonsert – full av overraskelser!

Baby Sang

Hver torsdag kl 13.00

Fra 12.januar til 30.mars

Nes menighetshus

Holmenvegen 46, 3810 Gvarv

GRATIS

*Sang og lek til musikk,
rim og regler,
prat og nistelunsj*

Det blir babysang torsdager kl 13.00-14.00 fra 12.januar til 30.mars på Nes menighetshus, unntatt 23.februar (vinterferie). Sang og lek på tepet; bevegelsessanger, vuggesanger, rim og regler. Etterpå er det tid for mat og prat for foreldrene.

Målgruppe: Babyer fra 0-1 år

Ta med niste. Vi serverer te og kaffe.

Kurset er gratis. Det er en del av trosopplæringen i menigheten.

Velkommen! Hilsen Sauherad og Nes Kirke

Dølen mars 1922

Siste nytt.

Det er no endeleg lukkast Dølen å (det) på reine kvifor lemene av Sauherad skjotarlåg gjorde det so dårleg under feltskotingi i Sandviki no sundag var. So godt som alle skyttarar frå Sunds krins hadde på ein ellar annan måte pådrege seg ei nokso streng kolerine. Serleg ille stelt var skyttarar frå Sud-Sunde krins, og serleg mest formannen O. Sundsvalen. Han hadde so voldsomme knip at det var umogleg å ta sikte. Dersom han imellom vor so heldig å få sikta so nokonlunde kom knipet sikkert når han skulde klemma av, og fylgja var som alle kann vita, at skotet gjekk til sida. Likare var det med O.Tveiten og T. Farvolden. Dei fekk då skote i fred, men etterpå måtte også dei fylgje næstformannens "fotspor" til skogs. Det merkelege er at det same var tilfelle med skiklubben i Sunde krins, der fleire løyparar hadde same onde. Domarane hr. Evju og M. Farvolden var reint ille, so rennet laut avlysast. Korleis denne farangen har kunna utbreida seg med slik rivande fart er enno ikkje oppdaga.

Ei bjørnejagt i klippefjell.

Old Waverly, den veidemann og var saman med venen sin Karbonadeguten på leit etter ein stor grislybjørn. Dei hadde fleire gonger havt skot på han men bjørnen var for klok, for kvar gong dei skulde brenna laus smatt bjørnen attanfor ei buske eller

eit tre. Då vart den gamle sinna og segjer til venen sin at dei skule prøva å ta han på ein annan måte. Old sende so Kameraten til ei klyfft, der måtte bjørnen igjennom. Sjølv gjekk han på sporet. Då han hadde gjenge eit stykke fekk han sjå bjørnen att, og var ogso heppen til å få gjeva honom eit skot. Bjørnen vart såra, og vart rasande, forfylgte den gamle trappar, som måtte berga seg so fort han kunde, då han hadde sett fast patrona i byrsa. Under flugti for å berga livet, kom han til ei klufti der han hadde sett venen sin på post. "Bjørn" bad den gamle, og sette med eit langt sprang yver klyfti. Bjørnen hadde ikkje stor hug til å gjera hoppet etter Old, men stana på kanten og her måtte han bita i graset for Karbonadeguten sikre skot.

Lysningar.

Sjå her.

Avbrotne ski spelkast best og bille-gast hjå J. Sundsvalen d.y.

Burtkome?

Ein hankatt som lyder namnet "Blåen" held seg på ein gard i Sunds Krins. Han hev gjort mykje vondt, serleg er han ille etter dei små kattepusar. Dersom eigaren ikkje melder seg innan mars månads utgang vil "Blåen" verta skoten eller selt. Opplysningar om dette kann ein få i "Dølen" eksp.

Utvagte godbiter fra foreningsbladet DØLEN fra Sjodar i Sunds, valgt ut av Olav Klever.

Sauherad diakoniforenings temakveld

Fra skam til nytt livsmot

Alle stolene, og vel så det, var okkupert da lederen i Sauherad diakoniforening Sigrid Haukvik ønsket velkommen til temakveld på Kjernehuset på Goarv i begynnelsen av november. Temaet for kvelden var *Fra skam til nytt livsmot*, og foredragsholderen var Berit Okkenhaug. Kvelden ga mange tanker som man kan jobbe videre med.

Det var helt fullsatt på Kjernehuset da Berit Okkenhaug (t.h.) holdt foredrag: *Fra skam til nytt livsmot*.

Berit Okkenhaug fra Skien jobbet en del år som lektor før hun i en alder av 40 år tok utdanning som prest. Så jobbet hun som prest i Gjerpen og på sykehuset Telemark. Hun har også vært sykehusprest på Modum Bad og sjelesorglærer på Menighetsfakultetet. Nå er hun pensjonist, - og en mye brukt foredragsholder.

Det er mange ting som kan påføre skam: ensomhet, dårlig selvbilde eller at andre påføre oss skam. Skammen har to sider: den sunne skammen er med på regulere adferden vår,

men den usunne skammen får oss til å skjule oss og er noe som begrenser oss. Det er derfor viktig å sette ord på skammen og vite hvem som eier den. Er skammen min, og noe som jeg kan og bør gjøre noe med, eller har andre påført meg skammen for å få meg til å føle meg liten. Det er lurt å spørre seg selv om hva som er mine sårbare sider, og der det er lett å oppleve skamfølelse.

-Men, sa Berit Okkenhaug, - det er viktig å si til seg selv: Jeg er OK! Vi trenger ikke hverandre som verdens-

mestere, men som vanlige mennesker som utfyller hverandre. De gode blikkene vi gir hverandre kan være med på å gjøre skammen mindre. Kulturen vår sier at vi skal klare oss selv. Når så sykdom eller annet gjør oss avhengige av andre er det lett for at skammen kommer snikende.

-Skyld handler om det jeg har gjort, skam går på den jeg er. Skammen flyttes fra det jeg eventuelt har gjort til å si at jeg er feil. Her er det viktig å sortere slik at man flytter fokus fra person til sak.

-Jesus så mennesker, bekreftet dem og reiste dem opp. Hans møter skulle hjelpe mennesker til å se at de er elsket av Gud, - uansett, sa Berit Okkenhaug på temakvelden.

-is-

Jesu møter skulle hjelpe mennesker til å se at de er elsket av Gud, - uansett, sa Berit Okkenhaug.

EVENTYRMOST

Vi har

- * Stykkingsdeler av eplegris
- * Eplemost
- * Juletilbud
- * m.m.

Åpent etter kl. 17.00

Velkommen innom!

Karine & Anders

Nyhussvingen 28, Tlf. 909 40 728

Velkommen!

Helsing for 50 år síden

Til ALLE i Sauherad og Nes.

Eg skynar ikkje korleis eg skal få takka Dykk slik som eg bør for den heilt overraskande og storlagde «dugnadsaksjonen». De var med så mannjamt ved 70-års dagen min. Noko slikt har eg aldri høyrte gjete før, og aldri kunne eg ha tenkt at noko slikt kunne hende meg.

Det er uråd å nå Dykk alle, kvar og ein, med personleg brev. Derfor ber eg fram min hjartans takk der på denne måten og vonar at han når fram. –

Eg gler meg storleg over at eg framleis kan få bu i lag med Dykk ennå i mange år framover.

«Eingong sauhering – alltid sauhering!»

Takk og ære skal De alle ha!

Dykkar

KNUD TJOMSLAND

KOM SNØ

Kom snø med ditt kvite teppe
breid over vår flekkete jord.
Gøym alt med ditt reine dekke
for nå det stundar til jol.

I oss er og stygge flekker
og skuggar myrke og grå.
Gjev oss av barnets uskuld
og glede til å gjeve og få.

Kom snø, legg deg vart og stille
over dei veike og små
spirer og knappar som ventar
atter ein vår å sjå.

LIV SEVATDAL

Tenk om det er sant!

«Eg skulle gjerne ha sett andletet på mannen og møtt han som skreiv dette. Forteljinga om Jesu fødsel er det vakraste som er skrivne. Det er det tettaste, knappaste og det vakraste», sa den verdskjende svenske forfattere Pär Lagerkvist i ein samtale med Jakob Weidemann ein sein nattetime i Roma. Så legg han til: «Tenk om det er sant!».

Av Stein Reinertsen,
biskop i Agder og Telemark

Ja, tenkt om det er sant at Gud vart menneske! Så har Gud tala høgt om det å vere menneske. Han er blitt som ein av oss. Salmediktaren Olof Hartmann har sagt om juleevangeliet:

«Viss dette er sant, finns det ikkje lenger einsemd og forbanning i det menneskelege, for då har Gud valt å bu hos dei utestengde og foreina seg med vår lagnad i mørkret. Då kan du høyre pusten hans også der rådvilla bur, om du berre har evangeliet hos deg.»

Viss det er sant, har vi fått det beste eksempelet på kva det vil seie å vere eit heilt menneske. Jesus har vist oss korleis vi skal leve eit ekte menneskeleg liv. Ingen har levd eit så heilt menneskeleg liv som han. Å vere menneske er ikkje framand for Gud. Han kjenner oss og veit kva det er å vere menneske. Han har kome nær oss gjennom eit lite barn i ei krubbe.

Tenk om det er sant? Da har Gud vist seg i vår verd. For augo våre, for øyro og for hendene våre har han vist kjærleiken sin slik verda aldri før har sett. Eit av vitna uttrykkjer seg slik:
I dette vart Guds kjærleik openberra mellom oss, at han sende sin einborne Son til verda så vi skulle ha liv ved han. (1. Joh. 4,9).

Tenk om det er sant at barnet i krubba er teiknet på at verdas frelsar er fødd! Ikkje ein politisk frelsar, ikkje ein militær frelsar, men ein frelsar som kjem som eit vanleg menneske, som ein av oss, samstundes som han er heilt ulik oss. Då er han, den einaste som kan opne porten til himmelen for oss, komen. Han er komen som ein sårbar frelsar utan livvaktar, som eit forsvarsløyst lite barn. Han kjem ikkje for å imponere med makt, men for å nå like inn til oss. Då har Gud vist at han verkeleg ønskjer å kome nær kvart menneske.

Tenkt om det er sant at Messias kom julenatta, med hyrdingane og heile himmelen som dei første vitna! At himmelen den natta vart fylt med ein song dei aldri før hadde høyrte maken til. Då er alle løfta i Det gamle testamentet oppfylte. Då har livet vårt brått fått ei retning. «Tru på meg», sa han som vart lagt i krubba. «Det var difor eg kom».

«Forteljinga om Jesu fødsel er det vakraste som er skrivne. Det er det tettaste, knappaste og det vakraste. Tenk om det er sant!»

«Eg trur på Jesus Kristus, Guds einborne Son, vår Herre, som vart avla ved Den Heilage Ande, fødd av Maria moy..»

Inntrykk av Ferdinand og Formiddagstreff

- Kultur er summen av alle former for kunst, kjærlighet og tenkning som gjennom årtusener har hjulpet menneskene til å føle seg mindre slåvebundet.

Kunsten er noe elementært. Fornuften alene, slik den uttrykker seg i vitenskapene, kan ikke være menneskets hele svar på virkeligheten. Den kan ikke uttrykke alt som mennesket kan, vil og må uttrykke. Kunsten er sammen med vitenskapen den største gave vi har.

Av Ibrahim El-Hajj

- Det ser ut som om hver tidsepoke må danne seg sin egen estetikk, i pakt med det alminnelige åndelige klima og menneskesyn. Vår tids kunst beveger seg ikke bort fra det menneskelige, men bort fra det guddommelige. Den moderne kunst er et anarki som reflekterer anarkiet. Kunsten er jo en spirituell tilstand materialisert i marmor, bilde, dans...

- Det vi trenger er ikke mindre forstand og mer sjel, men mer forstand på spørsmål som har med sjelen å gjøre. Når Man snakker om kunstens magi, glemmer man ofte at magien er dobbel. Det er en magi du opplever når du ser, men en annen du opplever når artisten snakker om sin kunst. På «formiddagstreff» tok billedkunstner Ferdinand Wyller oss på kjærlighetsreise. Reise i sjelen, sant å si, mer enn i rom eller i tid. Han er fullstendig grepet av troen og den blir innført over alt, og alt skal legitimeres av den. Sine ideer og sin kunst går sammen i harmoni, de gjenspeiler og reflekterer troen hans.

- Det ble en gang sagt følgende

om de engelske puritanerne: «De er egentlig ikke fanatiske, de vil bare forsikre seg om at ingen morer seg noe annet sted». Ferdinand morer seg, han kan være morsomt og han har tegnet nakne kvinner. Forholdet må også finne sin egen oppskrift, sin egen blanding av fornuft og vanvidd, av lidenskap og ro, følelse og humor, intimitet og avstand, ord og kjøtt.

- Når Ferdinand har funnet sin stil, vender han seg mot naturen, ikke for å etterligne den, men for å filtrere den gjennom sin egen «stil-trakt». Gud og kunstneren har dette felles at de er skapere. Men vår kunstner nøyer seg ikke med å være den første skapers jevnbyrdige. Han vil gjøre skaperverket om igjen, forme det i sitt bilde, slik han ville gjort det om han hadde vært Gud. I kunsten realiserer mennesket sin urgamle guddomsdrøm.

- Jeg er en moderne Hamlet, aktiv i sine forsetter, men lammet når han forsøker å virkeliggjøre dem. Ferdinand er sin tidsalders spion. Han er mulighetsmenneske som reflekterer over det mulige og virkeliggjøre dem. Han skrev en god bok med tittel: Ikke

fra den Verden. Jeg er enig med de fleste av sine beskrivelser og sine analyser, men det er konklusjonene som skiller oss. Men jeg er ganske sikkert at vi er enige i det: Det er gullkalven som må bekjempes, det er den som truer både demokrati og menneskelige verdier. Kommunismen undertrykte menneskene i likhetens navn, kapitalismen er i ferd med å undertrykke dem i markedsfrihetens navn. I dag som i går er Gud et tilfluktssted for taperne, deres siste. Med hvilken rett kan du frata dem den? Og hva skal erstatte ham?

Inntrykker om oss, publikum.

- Kunstneren (60 år) var den yngste blant oss. Det var vår begeistring som fremkalte hans begeistring, at det var vår lyttende åpenhet som

skapte hans overskudd, at han trengte vår «ungdom» for selv å kunne bli ungdommelig begeistret.

- Vi, de gamle, som sluttet å tro at død bare rammer de andre, har et felles spørsmål som nager oss: Hvordan skal vi alminnelige dødelige, seire over tid og død? Det er nok at den enkelte kunstner ved sitt verk har vist seg å være større enn sin skjebne. Ved å studere denne kunst, å oppleve den, kan også vi være vitne til storheten i det å være menneske og derved hente fornyet styrke til vår gjerning og vår skjebne her på jorden.

- Broderskapet er den største seieren mennesket kan vinne over ensomhet, lidelsen og angsten, kort sagt over skjebnen. Og så lenge mennesket kan handle, har ikke skjebnen samme makt over dets liv.

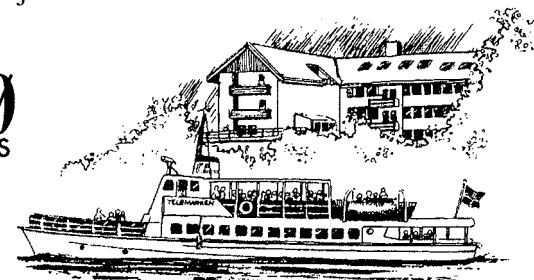
Når noe skal skje, når du har en anledning, – eller når du bare vil ha god mat i hyggelige omgivelser:

Da er du alltid velkommen til

Norsjø Hotell!

– kanskje kombinert med en tur med M/S «Telemarken» –

NORSJØ
HOTELL AS

3812 Akkerhaugen - Telefon 35 95 50 00 - Telefaks 35 95 50 01

Fireårsklubb og Fireårsbok

November er måneden for Fireåringer i Sauherad og Nes sokn. Da er det Fireårsklubb som ender opp med familiegudstjeneste og utdeling av Fireårsboka. I år var 18 fireåringer samlet til kubb på menighetshuset hver tirsdag i november, med middag, sang, fortellinger, forming og lek. 21 barn kom i kirka for å få Kirkeboka for fireåringer.

Flott gjeng fireåringer samlet til klubb.

Det er flott å ha et hus som Nes menighetshus når man skal arrangere Fireårsklubb, det gir å mange muligheter. Først er det middag i lillesalen, men ny meny hver gang: pasta med kjøtttrøer, tomatsuppe, pølser og risengrynsgrøt. Rundt 40 har spist middag hver gang: fireåringer med søsken og foresatte.

Så der det samling i 2. etasje med sang, bibelfortellinger og formings-

aktiviteter. I år fikk barna høre om Jesus og barna, gjeteren som hadde mistet én av sauene sien, Sakkeus, og om Jesu inntog til Jerusalem. Det ble tegnet, klippet og limt. Det er spennende å lage sauer med ekte ull som lukter sau!

Fireårsklubben avsluttes i storsalen, med leik og sang.

-is-

Middag er en bra start på Fireårsklubben.

Sang og fortellinger fra Bibelen hører med på Fireårsklubben.

Teikne, klippe, lime: fortellingene blir levendegjorte gjennom forming.

Fallskjermen er spennende. Den kan bli til hus, og den er fin å sitte på.

Stort kor i Sauherad på familiegudstjenesten 1. søndag i advent.

Teksten om Jesu inntog i Jerusalem ble illustrert. Jesus red inn i byen på et esel, og folkene hyllet ham med å legge klær på bakken og vifte med palmegreiner.

KRAFTTAK FOR SANG

ET RIKERE LIV, ET RIKERE LAND GJENNOM SANG!

Sauherad syngende kommune

Sangskatten i desember

Deilig er jorden er kanskje den mest bruka og kjente julesangen i heile verden.

Sangens historie fortel mykje om «tidene som har henrullet.»

I Norsk Salmebok står den med tekst av B.S. Ingemann frå 1850 og melodi Breslau 1842. Andre stader står det schlesisk folkemelodi som blei nedtegna i 1842.

Me veit ikkje nøyaktig kven som opprinneleg skrev teksten. Men dei tidlegaste kjente nedtegnelsane stammar frå ein jesuittskule i Münster på 1660-tallet.

Deilig er jorden har opphav i katolsk fromhetsliv. På originalspråket, er den formulert som ei bøn frå den enkelte til *Schönster Herr Jesu*, den deiligste, Herre Jesus.

Det er også navnet salma har blitt kjent under i andre land, kanskje med unntak av Danmark og Norge.

Hymnologar meiner salma må ha oppstått i miljøet rundt jesuitten og salmediktaren Friedrich Spee. Jesuittene var motreformasjonens våpendragarar, med ønske om å gjera trua *inderleg*. Det handlar også denne salma om: *Guds og Marias sønn. Deg vil jeg elske. Deg vil jeg ære. Min sjels glede og krone*, heiter det i første vers i ur-teksten. Salma prisar så korleis heile verdens skjønnhet er samla i Jesus, og den avsluttar med ei programerklæring: «Han er i sannhet tilstede i nattverden.»

Sluttverset skulle ikkje overleve tidens tann, i hvert fall ikkje i protestantisk rom.

Den vesle fromhetsboka «Geistlichen Psälterlein» var ein bestselgar innan religiøs litteratur i si tid, og førte til at salma ble gitt ut i nye opplag år etter år.

Schönster Herr Jesu hadde likevel alt anna enn fast form.

I en versjon frå 1697, hadde den vokse seg tretten strofer lang, og var tilføyd ein rekke moralske og asketiske formaningar. I versjoner fra 1700-tallet ble teksten gjort ytterst teologisk korrekt etter datidas målestokk, og i enkelte versjoner fekk også Maria ein meir framtrædande posisjon.

Den inderlege grunntonen gjorde likevel at salma sleit i motbakke gjennom opplysningstida. Det ble romantikken som vekte den til live igjen. Og i denne tida, da ein søkte etter folkeminne, fekk salma også tittelen *Schlesisk folkevise*.

Mannen som gav ho dette navnet var August Heinrich Hoffmann von Fallersleben. Den protestantiske dikteren og språkforskeren er for ettertiden mest kjent for å ha forfatta den tyske nasjonalsangen.

Stolte mottakere av Kirkeboka.

Ikke verst å kunne ha kirkebakesaft ute i slutten av november.

Hoffmann skrev også ein revidert tekst til *Schönster Herr Jesu*. Hans versjon fjerna blant anna salmas dunklaste parti. Samtidig som salma prisa skjønnheten ved både mennesker og blomster, advarte den også om at: «De må dø, de må forderves». Denne linja bytta Hoffmann ut med helt andre setningar: «Deilig er skogene, deilig er markene».

Det var denne versjonen som danna utgangspunktet for B. S. Ingemanns *Deilig er jorden*, ei salme som fekk eit rendyrka romantisk preg, med pilegrimsmotivet i sentrum.

Dette fanga datidas historiesyn, som både hadde tilbakeskuande og framtidsette trekk: Pilegrimsmotivet beskrev både ein søken etter det skjønne fremtidige paradiset, og gullalderdrømmen, med minnet frå den fyrste juleatta da vår eigen pilegrimssang fyrst blei sunge av englane på marka: «Fred over jorden! Menneske! Fryd Dig. Os er en evig Frelser født»

Salma har i vår tid fått ein enorm popularitet. Også i katolske rom i Europa er *Schönster Herr Jesu* blitt tatt opp igjen, da med nattverden i sluttstrofa. Både i Norge og i andre land har det komme ei rekke gjendiktningear. Her heime nådde det avisoverskriftene, da Humanetisk forbund for nokre år sidan laga ein ny og paradislaua tekst.

Salma har utvilsomt ein sterk plass også utanfor kyrkjeromet og det uttalte kristne fromhetslivet, konstaterar hymnologen Michael Fischer. Han meiner dette handlar om vår tids estetiserte form for religiøsitet.

For både bruken av salma, og dei siste omdiktningane av den, peikar, ifølge Fischer, på at våre tankar om både Gud og menneske, også i vår tid er i bevegelse: Medan områder som tidligare blei forstått som åndelege, slik som fromhetsmusikken, i dag blir «sekularisert», så

skjer det også ein motsatt bevegelse, meiner Fischer: Det som me mennesker lenge tenkte på som verdslig, blir i dag gjeve ein sakral verdi.

Sauherads organist Bruno Hageman har sikkert spela orgel eller piano til denne salma over tusen gonger?

Kva for tankar gjer du deg om «Deilig er jorden» nå i 2016?

Deilig er jorden.

En deilig melodi, og en enkel forutsigbar rytmikk gjør denne salmen til den perfekte allsangen! Nesten alle klarer å være med på denne melodien. Jeg har nok spilt salmen langt mer enn tusen ganger, men likevel gleder meg jeg meg hver eneste gang denne sangen står på programmet. Og jeg synger med, minst like høyt som jeg spiller. Å være del av et sangfelleskap kan løfte oss litt over hverdagens bekymringer, og fylle oss med takknemlighet.

Deilig er jorden?

Hver gang jeg synger denne salmen kommer også spørsmålet: hvordan greier du å synge denne teksten, Bruno? Jorda er jo slett ikke deilig: I den tiden det tar meg å spille de tre versene dør over 50 barn her på jorden, stort sett på grunn av fattigdom. Og mine bekymringer om min utilstrekkelighet i møte med alle krav og forventninger i hverdagen gjør heller ikke jorden så deilig. Det minner av og til mer om en kontinuerlig krigstilstand.

Deilig er jorden!

Ingemann skrev denne teksten sommeren 1850, samtidig med at fredsavtalen mellom Danmark og Tyskland ble underskrevet. En treårig krig om Slesvig var endelig over. Det må ha vært en utrolig lettelse, og det er nok denne freden som har inspirert Ingemann. Jeg er nødt til å slippe kontrollen over eget liv og hele jorden. Nødt til å skape fred med min egen utilstrekkelighet. Nødt til å tro at

det finnes en rettferdig Gud som en gang skal gi alle mennesker og dyr den kjærligheten de trenger og fortjener. Og så kan jeg

*begynne å synge: **Deilig er jorden!** Gjerne tusen ganger til!*

God julesang frå Forsangar Jorid

Tysk (*folkesalme fra Schlesien*)

Schönster Herr Jesu,
Schöpfer aller Dinge,
Gottes und Marien Sohn!
Dich will ich lieben,
Dich will ich ehren,
Meiner Seelen Freud und
Wonn.

Alle die Schönheit
Himmels und der Erden
Ist gefaßt in dir allein.
Keiner soll immer
Lieber mir werden
Als du, schönster Jesus mein!

Schön ist die Sonne,
Schön ist der Mond,
Schön sind die Sterne
allzumal:
Jesus ist feiner,
Jesus ist reiner
Als die Engel im
Himmelssaal.

Schön sind die Blumen,
Schöner sind die Menschen
In der frischen Jugendzeit;
Sie müssen sterben,
Müssen verderben:
Jesus lebt in Ewigkeit.

Dansk (*B.S. Ingemann (1850)*)

Deilig er Jorden!
Prægtig er Guds Himmel!
Skjøn er Sjælens
Pilgrimsgang!
Gjennem de favre
Riger paa Jorden
Gaae vi til Paradis med
Sang!

Tider skal komme,
Tider skal henrulle,
Slægt skal følge Slægters
Gang
Aldrig forstummer
Tonen fra Himlen,
Sjælens glade Pilgrimssang!

Englene sang den
Først for Markens Hyrder;
Skjønt fra Sjæl til Sjæl det lød:
Fred over Jorden!
Menneske! fryd Dig!
Os er en evig Frelser fød!

Bokmål (*oversatt fra dansk*)

Deilig er jorden,
prektig er Guds himmel,
Skjønn er sjelens
pilgrimsgang!
Gjennom de fagre
riker på jorden
Går vi til paradis med sang.

Tider skal komme,
tider skal henrulle,
slekt skal følge slekters gang,
aldri forstummer
tonen fra himlen
i sjelens glade pilgrimssang.

Englene sang den
først for markens hyrder;
skjønt fra sjel til sjel det lød:
Fred over jorden,
menneske, fryd deg!
Oss er en evig frelser født!

KIWI mini
pris

KJØP KJAPT, KJØP TRYGT, KJØP BILLIG

KAASA MASKIN AS

Aut. maskinentreprenør
3810 Gvarv

Tlf. 35 95 51 18 - 915 18 588

vitusapotek+

3810 Gvarv
Telefon 35 95 54 34

**Nes
Menighetshus**

3810 Gvarv

Bankgiro 2675.65.16441
Postgiro 3 88 02 91

LEIE AV HUSET:
Kontakt Lillil Bergan
Tlf. 99 01 94 62

NORSJØARKITEKTER AS

Strannavegen 460 3810 Gvarv tlf 35955600
post@norsjoarkitekter.no
www.norsjoarkitekter.no

Nyt et godt måltid hjemmelaget mat

ALT I UTLIVERING AV SELSKAPSMAT

*Aarnes
Kafeteria as* *Gunnars
Selskapsmat*

3810 GVARV - TLF. 35 95 57 33

Filmfestival

– et nytt trosopplæringstiltak for ungdom mellom 16-18 år

Helga 18. -19. november ble det for første gang ble det arrangert en filmfestival som et tiltak i trosopplæringen. Det var et samarbeid mellom Bø og Sauherad og Nes menigheter. Tjuefire ungdommer samlet seg ved Bø bedehus fredag 18. november, der filmfestivalen holdt hus til dagen etter.

Filmene «Fabeldyr», «Løvekvinnen» og «Risen» ble sett på Gullbring, og etter filmene var det et undervisningsopplegg for deltagerne på festivalen. Fredag kveld tok Frode Granerud, tidligere kapellan i Notodden turen til Bø for å dele med oss sine tanker rundt «Fabeldyr»- filmen og Harry Potter universet, og han pekte blant annet på likheter mellom historien om Harry Potter som gav sitt liv for vennene sine, og Jesus som døde for oss. I forbindelse med filmen «Løvekvinnen» var vi så heldige å få besøk av en av hovedrolleinnhaverne fra filmen, Ida Ursin Holm. Hun fortalte litt fra filmen og svarte på spørsmål rundt de tema som var aktuelle i filmen. Den siste filmen «Risen» var det Ulf Vege, tidligere lærer ved Sagavoll, som hadde fått i oppgave å snakke til ungdommene om.

Alt i alt ble det to dager fylt med mye god film, mye popcorn, god

mat og drikke, og sosialt felleskap. Ungdommene så ut til å trives, noe som lydnivå og antall timer søvn var med på å understreke. Dette tiltaket er ment som den første i rekken av årlige lignende tiltak, så for de som er mellom 16 - 18 år neste høst kan bare glede seg!

Nordagutu Sambruksanlegg

Hvis du ønsker å leie Nordagutu Sambruksanlegg til selskaper, møter eller lignende, ta kontakt med:
Malin Gampedalen, tlf. 480 83 346
Tor Moen, tlf. 476 72 067

Leiepriser:

- Sal, vestibyle og kjøkken: kr. 1.500,- med vask
- Vestibyle, møterom og kjøkken: kr. 450,- med vask

HVOR ER DETTE?

Rett svar på side 685

GRENLAND FAMILIEKONTOR

Schweigaardsgt. 11, 3717 Skien

Åpningstid: kl. 08.00 – 15.00, mandag til fredag

Telefonvakt kl. 10.00 – 14.00 (onsdag kl. 10.00 – 11.30)

Telefon: 35 50 58 70

e-post: grenland.familiekontor@bufetat.no

Hjemmeside: www.familieliv.no

FAMILIEVERNKONTORET ØVRE-TELEMARK

Brødløsvegen 51, 3840 Seljord

Kontor i Seljord, Notodden og Rjukan

Timebestilling skjer til kontoret i Seljord hver dag mellom kl. 08.00 og 15.00.

Telefon: 35 06 88 50

e-post: familiekontoret.ovre.telemark@bufetat.no

Hjemmeside: www.vestfam.no

Flotte damer

For å feire vennskapet sitt valgte disse flotte damene fra Hjuksebø å gå til fotograf. Bildet er tatt i 1946 hos fotograf Johnsrud på Notodden.

Foran fra venstre: Tone (Tullik) Røste Sørsgården, Tone Sørsgården, Margit Kaljord Landsverk og Åshild Haugholt Jønsi.

Bak: Ingrid Haukvik Hagen, Mari Jønsi Hagen, Ingrid Hjukse Sølverud, Gunhild Hagen Grønstein, Gunhild Hjukse Forberg og Helga Haugholt Trønes.

Nå kan du «vippse» dagens kollekt

Med betalingsappen Vipps kan du nå gje kollekt og pengar til menighetsarbeidet. Du treng ein smarttelefon for å laste ned denne «app'en». Når du skal overføre pengar til oss søker du opp «Sauherad og Nes sokn». Skriv inn eit beløp og kva betalinga gjelder- og vipps så er pengane overført. Trygt og enkelt.

Du kan også bruke kontanter, bankkort og overføring til konto, 2675.20.38421

Draumen om eit ufødd barn må ikkje dø

Det er ikkje gras
der du skal trø
Under føtene er støv
og ikkje snø
Oske drys i fold
der før var frø
Giftene er dumpa
fisken død
Det du kallar fuglar
heiter fly
lufta er blitt tung
og mørk av bly
Sola er ei fosforkule
Det er røyk
alt det gule
Eingong var her grønt
av gras og strå
før dei bygde typehus
og beisa grå
Alt er likt og alle like gode
ingen fyrst og ingen sist
ingenting å finne
ingenting å miste
Draumen om eit ufødd barn
er det min siste?

Liv Holtskog
i diktsamlinga *Skurdsong* (1971)

SAUHERAD-KALENDEREN 2017

Gaure brygge onlag 1900. Garden Teksten er ute til høgre i bildet. I dag Teksten Camping.

Er i salg i butikkar og
bensinstasjonar i Sauherad,
samt i bokhandlarar i Bø og
Notodden. Pris kr. 100,-.

For bestilling: E-post til
asbjorndyrud@hotmail.com
kr. 100,- for tilsendt i posten med giro til
bankkonto 2675.07.09221.

Med helsing frå
Nes og Saude Bygdetunlag og
Sauherad Historielag

www.sauherad.historielag.org

Skulehistorie i Sauherad gjennom nærmare 300 år.....

Framtidas skole

Gjennom en artikkelserie i Helsing i 2016 har vi satt søkelys på forskjellige sider av historia til skoleverket i Sauherad. I denne siste artikkelen i serien vil vi gjøre et forsøk på å rette blikket framover. Hvordan vil grunnskolen være i årene som kommer: bygninger, utstyr, fagkrets, lærerne...? Vi utfordret tre sentrale personer i Sauherad kommune samtale om temaet:

- Mari Anne Jensseter, utvalgsleder for utvalg for oppvekst, kultur og integrering
- Anne Sønstebø, kommunalsjef
- Ingunn Haugland, rektor

Vi ba damene samtale fritt over temaet: ønsker, håp og tanker om framtidens skole. Så er dette et forsøk på å oppsummere samtalen

Bygninger

Helt konkret ble det i 2015 tegnet en skisse til nytt skolebygg på Gvarv, og målet er at skolen skal stå ferdig til skolestart i august 2020. Noe av dagens skolebygninger skal rives, andre deler skal oppgraderes. Og skolen skal være i drift gjennom hele byggeperioden. Deler av skolen på Gvarv er ikke godkjent med tanke på skoledrift, og må derfor erstattes. 2017 skal brukes til detaljplanlegging. Skissa som er laget er ikke absolutt, i den videre prosessen kan man lete etter endra bedre løsninger.

Det er spennende og moro å fable rundt den nye skolen. Det eneste som er

sikkert er at den blir annerledes enn det vi ser i dag. For å få inspirasjon og bakgrunn for gode valg er det viktig å reise rundt for å se på andre skoler og høre andres erfaringer. Hva gir gode pedagogiske løsninger? Hva skaper et godt arbeidsmiljø for elever og lærere? Hvordan skape det gode psyko-sosiale miljø? Det som er helt sikkert er at alt henger sammen med alt.

Det er spennende at den nye skolen skal bygges i samarbeid med kulturretten og idretten i bygda. Her skal vi utvikle møteplasser og steder der man kan hente kunnskap, enten den er digital eller i tradisjonell bøker.

Viktige personer i skoleledelsen i Sauherad. Fra venstre kommunalsjef Anne Sønstebø, rektor Ingunn Haugland og hovedutvalgsleder Mari Anne Jensseter.

Selvfølgelig vil det være økonomiske rammer for det nye skolebygget, og det er lover og regler som gir visse begrensninger, for eksempel brannforskriftene. Men som et utgangspunkt kan man tenke på det man oppfatter som optimalt. Romløsningen vil bli langt mer fleksible enn det man er vant til, de skal gi gode løsninger for undervisning i større eller mindre grupper, prosjekter og i fritida. En form for kantine vil det bli plass til, kanskje en form for et amfi der større grupper kan møtes.

Skolen er et sentral-bygg i bygda der ikke bare de mellom 6 og 16 år skal møtes, men som hele kommunen skal ta i bruk. Det bør være mulig å lage mat til forskjellige samlinger, måltidsfellesskapet er viktig i vår tradisjon. Og nettopp det å skape et godt psyko-sosialt miljø må få en viktig plass i drøftingene framover.

Utstyr

Det er viktig at skolen er et synlig sted for læring, alt alle kan se at det er undervisningssted. Elevarbeider må gjerne prege veggene både i fellesarealer og i klasserommene.

Framtidens skole er digitalisert, og på dette området er det utallige muligheter. Det er viktig å være seg bevisst at også på dette området er det trender og moter, så det er viktig å gjøre gode valg. De digitale løsninger må også ses i en større sammenheng. Gjennom samarbeid mellom IKT Midt-Telemark og skolene i distriktet skal man jobbe mot gode felles løsninger. Det er nå opprettet en egen prosjektstilling på skolekontoret i Bø. Den tilsatte der skal jobbe med IT-løsninger ut fra en pedagogisk vinkling. IT er et sårbart område, det kommer stadig nye ting på markedet. Derfor må man gjøre bevisste

og kvalifiserte valg ut fra kunnskap.

Undervisning med digitalt utstyr gir mange muligheter, også i det spesialpedagogiske arbeidet. Det vil nok være en form for tavle i de nye klasserommene, men trolig ikke kritt! Tavlene vil være digitale. Og kan brukes både til å skrive på og til å viset ting fra datamaskinen. Den gir også muligheten at det som er skrevet på tavla kan lagres på en datamaskin, og tas fram igjen ved en senere anledning.

Fag

Endringskompetanse er et sentralt ord med tanke på framtidens skole. Samfunnet endrer seg raskt og det vil bli færre personer som jobber i samme jobb gjennom hele livet. Skolen må gi elevene en kompetanse på det å lære og på omstille seg. Fleksibilitet er viktig. Det er viktig å lære å bli veiledningsbar, - kunne ta imot veiledning.

I framtidens skole vil elevene være langt mer ansvarlig for sin egen læring enn slik det har vært til nå. Eleven skal sette seg læringsmål: «hva kan jeg, og hva er jeg moden til å lære mer om». Det er den enkelte elev som må være i sentrum, ikke klassen som gruppe. Kanskje vil det være naturlig at det er eleven som selv leder konferansetimene mellom skole og hjem. Det er jo eleven det dreier seg om!

Trolig vil man fortsatt ha nasjonale læringsmål som sikrer barna basiskunnskaper i lesing, skriving, regning, norsk og engelsk. Men det er opplagt at dagens læreplan vil bli revidert. Den har for mange fag og er for detaljstyrende. Men om planen blir slankere så vil den også gi tydeligere retning og læringsmål. I denne prosessen kommer det også internasjonale innspill, flere kommer i framtidens samfunn til å jobbe på tvers av landegrensene. Andre vil jobbe i enkeltmannsforetak, derfor vil entreprenørskap og kompetanse om nærings-

livet få større plass i skolen framover.

Praktisk-estetiske fag og fysisk aktivitet vil fortsatt ha sin plass, ja kanskje mer enn nå. Det er viktig å se at de forskjellige områdene stimulerer hverandre i læringsprosessen. Elevene må få bruke sine talenter. De praktiske fag må fram-snakkes, de er ikke mindreverdige, men en viktig del av helheten. I videregående skole må man kunne både ta fagbrev i et praktisk fag, samtidig som man får studiekompetanse for videre studier. Skolen bruker kanskje et språk som sender signaler om at noen fag er viktigere enn andre. Det snakkes om basisfag, og det er nasjonale prøver bare i disse fagene. De gir signaler om at de praktiske fagene har mindre status. Det må endres i framtidens skole.

Klasser

Alle barn har rett til å ha tilhørighet til ei gruppe. Forsøk med å bryte opp det tradisjonelle systemet med aldersbestemte klasser har ikke vist noen entydig positiv effekt. Det er ikke så lett å gjøre dette systemet fleksibelt.

Men samtidig er det viktig å tenke at eldre elever har mye å gi til de yngre. Gjennom samarbeid over aldersgrensene kan barna styrke hverandre i læringsprosessen og skape større trivsel på skolen. Samarbeid mellom skolen og barnehagen skaper trygghet og kjennskap.

Tilpassa opplæring er et nøkkelbegrep. Det snakkes en del om forsering, altså at barn i ungdomsskolen kan ta fag på videregående-nivå. Dette vil man nok være forsiktig med. Det er bedre med en større bredde i undervisningsrepertoaret ved at man spør etter hvilken pedagogikk som fungerer best for den enkelte elevs opplæring.

Læreren

Framtidens lærere må ha høy kompetanse

på sine områder, og sammen skape et fellesskap som utfyller hverandre. Det er også et ønske om at lærerne gjennom sin utdanning får større forståelse for hva det vil si å drive skole. Det bør være mer praksis i utdannelsen enn det det er nå. For å nå læringsmålene i framtidens skole må lærerne ha høy kompetanse på relasjonsbygging og formidling. Nå er det kanskje slik at skolen utvikler seg først, og så kommer institusjonene som utdanner lærere litt etter. Det er slutt på «privat-praktiserende» lærere, nå skal man jobb i fellesskap. Den gode læreren har høyt utviklet evne til formidling, til å ta inn det nye som skjer, til å justere retning og til å samarbeide.

Skolelederen, rektor, vil få en mer sentral rolle ved å være skolens leder, og ha ansvar for å lede endringsprosesser. Det krever at man er oppdatert på det som skjer nasjonalt og internasjonalt. Det som i dag oppleves som et rapporteringsvelde i skolen vil nok endre seg, pendelen er i ferd med å svinge. I stedet for en utstrakt rapportering vil man jobbe mer med læringsmål for den enkelte elev, i det korte, mellomlange og lange løp.

Det er ønskelig å få flere yrkesgrupper inn i skolehverdagen, mennesker som har annen type kompetanse enn læreren. For å styrke det psyko-sosiale miljøet kan det være aktuelt med helsesøstre, sosionomer, vernepleiere, miljøarbeidere og andre. Dette bør være mennesker som er en del av skolehverdagen, og ikke noen som tilkalles ved særlige hendelser. Det er viktig at skolen møter elevene på en

god måte på alle livets områder, også når det gjelder det sosiale og psykiske. Ved at disse yrkesgruppene blir en del av skolehverdagen kan de se barna inn i den store sammenheng. Gjennom ti års grunnskole vil neste alle barna møte utfordringer i livet. Dette må skolen være med å møte slik at det kan skapes godt grunnlag for læring.

Forebygging er viktig. Det kan gjøres gjennom lavterskeltilbud, som det helse-søster allerede gir. Det er av betydning at det ikke er så mye venting før man får hjelp, og at innsatsen settes inn på et tidlig tidspunkt. Skal barna være mottakelige for læring må man jobbe med det som sperrer. De andre yrkesgruppene kan på en god måte være med å komplimentere det pedagogiske.

Målet er at alle elever skal gå ut av grunnskolen med en god følelse og et ønske om å fortsett læringen!

Takk for samtalen til Mari Anne Jenseter, Anne Sønstebo og Ingunn Haugland.

-is-

SAUHERAD TAXI

Tlf. 971 06 000

HVA SKJER PÅ AKKERHAUGEN?
Historiske bilder, foreningsnytt
og mye mer - Besøk
www.akkerhaugen.no

Du er velkommen til SUNDS BEDEHUS

Sangkveld

Fredag 9. desember kl. 19.00: Besøk av Leif Raustøl. Grøtkveld.

På alle sangkveldene er det andakt, mye sang og musikk, kaffe og kaker, og åresalg.

Juletreffest

Torsdag 29. desember kl. 18.00 på Sunds bedehus: Besøk fra Normisjon ved Gunn-Marit Eriksrød Selle.

Det blir andakt, gang rundt juletreet, pakker til barna, kaffe og kaker.

Evangelievennene og Sunds Normisjon ønsker alle velkommen!

NORSJØ SAG OG HØVLERI a/s

3810 Gvarv
Tlf. 35 95 54 50 • Fax. 35 95 51 38
Epost: office@norsjosag.no
Trelast - Bygningsartikler

Ønsker du hjelp til gravstell?

Vi tilbyr stellavtale for
1.300 kr pr år.

Ta kontakt med kirkekontoret!

www.Fimex.no

Utstyr til frukt og bær dyrkere

olav@fimex.no
Telefon 957 07 000

**Onsdag 28. desember, 4. juledag,
kl. 19.00 på Evju bygdetun**

Juletreffest

Velkommen til juletreffest. Vi samlast i Fjoset til gang rundt juletreet. Bjørn Halden underhold med viser og stubbar av Alf Prøysen. Servering av julekake, smultringar, kakao og kaffe i våningshuset. Trekning av lotteriet 2016.

Klevar skole torsdag 29. desember kl. 18.00

Juletreffest

- Gang rundt juletreet
- Bevertning
- Loddsalg
- og kanskje kommer nissen.

Klevar bygdelag ønsker alle velkommen!

Idunshall på Akkerhaugen søndag 8. januar kl. 16.00

Juletreffest

Tradisjonell juletreffest med hyggelig samvær, gang rundt juletreet, underholdning, besøk av julenissen med pakker til barna, loddsalg med fine gevinster. Salg av kaker, brus og kaffe.

Hjertelig velkommen til små og store!

Arr.: Huskomitéen

Gvarv og Gunheim Misjonsforening
har møte på Nes Menighetshus

Mandag 2. januar kl. 18.00 - 20.00

Mandag 6. februar kl. 18.00 - 20.00

Mandag 6. mars kl. 18.00 - 20.00

Mandag 3. april kl. 18.00 - 20.00

Du er hjarteleg velkommen!

Jegerprøve

oppstart uke 4

Påmelding til
sauherad.jff@gmail.com eller 99456992

innen
31. desember 2016

Kr. 2.250,- for medlemmer og
kr. 3.000,- for ikke-medlemmer

FORMIDDAGSTREFF PÅ NES MENIGHETSHUS

Vår-halvåret 2017

På alle Formiddagstreff er det andakt, god servering, og god tid til å prate med hverandre.

Noen ganger er det åresalg, andre ganger kollekt.

*Behov for skyss kan ringes til Nes menighetshus
(tlf. 35 95 52 34) fra kl. 09.30 på treffdagen.*

Tirsdag 3. januar 2017 kl. 11.00 til 14.00:

Formiddagsjuletefest med gang rundt juletreet og god servering. Nordsjøprest Berit Bjørnerud holder andakt og forteller fra arbeidet på oljeplattform. Sang av Sunds-musikken. Åresalg.

Berit Bjørnerud

Sunds-musikken

Tirsdag 10. januar kl. 11.00:

Morten Kravik

Misjonssekretær Morten Kravik holder andakt og formidler nytt fra Israel: *Hvor er jødenes konge?* Kollekt til Israelsmisjonen.

Tirsdag 24. januar kl. 11.00:

Edv. Hoem J. Vale og B. Hageman

Andakt ved Anne-Inger Lunner. Sang-program med tekster av Edvard Hoem ved forsanger Jorid Vale og kantor Bruno Hageman: *No stig vår song.*

Tirsdag 14. februar kl. 11.00:

Hilde Eika Nesje

Andakt ved Hilde T. Østtveit. Redaktør i Bø Blad Hilde Eika Nesje kåserer: *Blikk og skråblikk på kommunesammenslåinga.*

Tirsdag 28. februar kl. 11.00:

Olav Solberg Halvor Bringa

Andakt ved Ivar Solbu. Professor Olav Solberg kåserer om visesangere i Sauherad og Bø på 1800-tallet. Sang av Halvor Bringa. Åresalg.

Sauherad Diakoniforening

Tusen takk til alle som gir en gave til Diakoniforeningen i Sauherad. Vi er veldig takknemlig for at du vil støtte vårt engasjement slik at vi kan tilby gode aktiviteter til ulike mennesker i Sauherad kommune.

På årsmøte vårt i år ble det vedtatt at Nes frivillige sjukepleieforening skulle gå inn i Sauherad diakoniforening, slik at nå er vi formelt en forening for hele bygda.

Diakoniforeningen ser det å arrangere ettermiddagssamlinger på de forskjellige institusjonene i Sauherad som en av sine viktigste oppgaver. Vi har seks samlinger i året, fire på Bygdeheimen og to på Furumoen, i år også en samling på Furuheim. Da drikker vi kaffe og spiser medbrakte hjemmebakte kaker, synger, holder andakt og leser noen gode historier eller viser lysbilde. Vi får gode samtaler med beboerne til gjensidig glede.

Vi har i flere år nå arrangert en hyggelig samling på våren for seniorer på Norsjø ungdomssenter,

Mange glade mennesker på Sauherad Diakoniforenings seniorfest.

med god middag, kaffe og kaker, underholdning, loddsalg og sosialt samvær. Vi har inntrykk av at folk trives for de kommer tilbake år etter år. I var det ca. 90 personer tilstede. Nå er vi i gang med å planlegge ny samling våren-17.

Det har også blitt en tradisjon at vi hver høst arrangerer et miniseminar med fokus på et etisk tema. I høst hadde vi besøk av prest Berit Okkenhaug, og temaet var «skam». Det var fullt i 2. etasje på Kjernehuset, vi telte 75 fremmøtte.

Diakoniforeningen deler ut blomster ved juletider til eldre som bor hjemme. Det er for det aller meste soknediakonen Ivar som besøker de fleste. Sist jul var det ca. 80 hjem som fikk en juleblomst og en hilsen, i år blir det flere. Det er også noen få som er frivillig besøk.

Øivind Aschjem holdt foredrag på Sauherad Diakoniforenings årsmøte om mishandling og overgrep mot barn.

Fortsetter side 650

Sauherad Diakoniforening
Leder: Sigrid Haukoik
Liagrendøegen 76,
3812 Akkerhaugen

Til alle husstander i Sauherad

Takk for at du vil gi i gave til Sauherad Diakoniforening

Sauherad i desember 2015
Med hilsen fra styret i Sauherad Diakoniforening

Kvittering

Innbetalt til konto

2675 20 38286

Beløp

Betalersens kontonummer

Blankettnummer

6353512562

Betalingsinformasjon

GIRO

Betalings-
frist

Kontingent og gave 2016

Underskrift ved girering

Betalt av

L Betalt til

Sauherad Diakoniforening
Kasserer Anne Ingebjørg Flathus
Nordagutuvegen 937
3820 Nordagutu

Belast
konto

Kvittering
tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

< > 2675 20 38286 <6353512562>

På seniorfesten framførte Synnøve Skree Skjeldal, med artistnavnet The Gypsy Queen, (t.v.) blant annet sigøynermusikk fra Romania og Serbia sammen med Henriette Lindstad Petersen og Rune Klakegg.

I slutten av august arrangerte Sauherad Diakoniforening ettermiddagskaffe både på Bygdeheimen, Furumoen og Furuheim. På alle tre stedene deltok vokalgruppen Maneo fra Viljandi i Estland.

I november arrangerte Sauherad Diakoniforening et seminar med temaet **Fra skam til nytt livsmot**. Berit Okkenhaug var foredragsholder.

Diakoniforeningen støtter Kirkens SOS i Telemark og menighetsbladet Helsing. Det hender også av og til at noen av våre innbyggere er i en akutt nødsituasjon og da er det mulig for foreningen å bidra med økonomisk støtte.

Diakoniforeningen har to hovedinntektskilder: Kontingent og gaver fra foreningens medlemmer og renter på foreningens bankinnskudd.

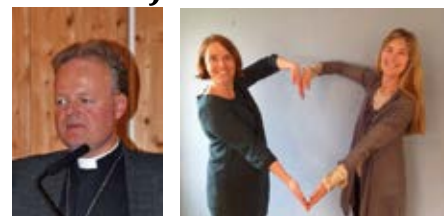
Vi tror at det arbeidet Sauherad Diakoniforening driver dekker et

behov blant bygdas innbyggere. Vi ønsker å fortsette med de oppgavene vi har nå, men er ikke fremmede for å utvide virksomheten. Derfor er vi frimodige og sender ut denne giroblanketten i håp om at mange vil gjøre seg bruk av den.

Igjen tusen takk til alle som støtter foreningens arbeid.

Med vennlig hilsen
Sigrid Haukvik, leder

Tirsdag 14. mars kl. 11.00: 30 årsjubileum

Asgeir Sele M. Berge og J. Villa
Festtale ved prost Asgeir Sele.

Klassisk romantisk konsert ved Marit Berge og Janne Brudvik Villa: *Rett fra hjertet*.
Bilder fra Formiddagstreffeturene.

Tirsdag 28. mars kl. 11.00:

Anund Sisjord
Andakt ved Leif Raustøl.
Anund Sisjord kåserer: *Litt av hvert!*

Tirsdag 4. april kl. 11.00:

Sindre S Aase

Andakt ved Ivar Solbu.
Lærer på Sagavoll Sindre Sandvand Aase forteller om kirkens raskest voksende ungdomsbevegelse: *Kristen Idrettskontakt*.

Tirsdag 25. april kl. 11.00:

Elever fra Sagavoll folkehøgskole holder andakt og forteller fra tur til Øst-Afrika, og om prosjektet de jobber for.
Kollekt til prosjektet.

Tirsdag 9. mai kl. 11.00:

Jan Meland

Andakt ved Kristian Gothus Kohn. Prosjektleder Jan Meland forteller om frukt dyrkinga i Sauherad. Åresalg.

Tirsdag 23. mai kl. 11.00:

Rollef Bergan

Andakt ved Ivar Solbu. Lensmann Rollef Bergan orienter om hva politiet gjør for å motvirke radikaliserings.

Tirsdag 13. juni 2017 kl. 08.30

Sommertur til Porsgrunn og Stavern

- Besøk med orientering, konsert og lunch i kulturhuset Ælvespeilet i Porsgrunn
- Samling i Stavern kirke
- Middag på Stavern folkehøgskole Fredtun

Ælvespeilet

Harot og Bruno

Stavern kirke

Stavern folkehøgskole Fredtun

NYTT FRA

Norsjø

Ungdomssenter
3812 Akkerhaugen

Vår-Sommer 2017

20. – 22. januar:	Sang og bønneweekend i samarbeid med «Salig blanding». (Se egen omtale lengre nede på sida)
4. – 5. februar:	Mannsweekend
10. – 12. februar:	Strikkeweekend
24 - 26. februar:	Bibelhelg med Kristian Fagerli
31. mars – 2. april:	BarnVoksen-leir
8. – 9. april:	Påskemøte
2. – 4. juni (Pinsehelga):	Sangweekend
16. – 18. juni:	2. – 4. klasseleir
11. – 16. juli:	Sommercamp (starter med sommerfest 11. juli)

Følg oss på Facebook. @norsjo.ungdomssenter
Følg oss på Instagram: livet_ved_norsjo

Sang-, bønn- og inspirasjonsweekend

20. – 22. januar 2017 På Norsjø Ungdomssenter med blant annet «Salig Blandin» fra ELIM Heddal og Inge Røysland. Møter, seminar, konsert og andre samlinger.

Påmelding til Norsjø Ungdomssenter på tlf. 35 95 82 77 eller norsjo@nlm.no

Pris kr. 1.400,- pr. person for alle måltider og overnattinger. Mulighet for å bestille enkeltmåltider på forhånd. Alle møter, seminar og konsert er ÅPNE og GRATIS!

Alle er hjertelig velkommen!

JULEHILSEN

Det er advent og vi er inne i de siste ukene før jul. Det er blitt en tradisjon i soknet vårt at vi har utdeling av bøker til 4-åringene 1. søndag i advent. Slik var det også i år. Sauherad kirke var full av barn og barnefamilier. Barsedåp var det òg. Gudstjenesten var tilrettelagt for barna, og kirken ble fylt av livsglede, aktivitet og spenning. Sammen med barna sang vi

*Jeg folder mine hender små i takk og bønn til deg,
La alle barn i verden få det like godt som meg.*

Når vi går ut av kirken en slik søndag er det med takknemlighet og glede over barnas glade ansikt. Vi ønsker at flere barn i hele vår verden kunne få del i de gode opplevelsene.

Adventstida betyr for oss juleforberedelser, spenning og forventning både for barn og voksne. Kan vi finne julefred når kirkeklokkene ringer jula inn?

Kanskje Jakob Sandes julesalme kan hjelpe oss til det:

*Det lyser i stille grender av tindrande ljøs ikveld,
og tusunde barnehender mot himmelen ljosi held.*

*Og glade med song dei helsar sin broder i himmelhall,
som kom og vart heimsens frelsar som barn i ein vesal stall.*

*Han låg der med høy til pute, og gret på si ringe seng,
men englane song der ute på Betlehems aude eng.*

*Der song dei for fyrste gongen ved natt over Davids by,
den evige himmelsongen som alltid er ung og ny,*

*den songen som atter tonar med jubel kvar julenatt.
um barnet, Guds son og sonar som myrkret for evigt batt.*

God jul til alle!

Hilsen
Stab og sokneråd i Sauherad og Nes sokn

Menighetsdag

Siste søndagen i oktober var menigheten samlet til menighetsdag på Jønnebu fjellkyrkje på Liffjell.. På familiegudstjenesten ble Den gode far som venter (Den bortkomne sønn) dramatisert på kreativt vis. Etter gudstjenesten var det kirkekaffe og muligheter for å gå på tur.

VÆRE GOD-DAGEN

Også i år arrangerte Sagavoll Folkehøgskole sin Godhetsdag i begynnelsen av november. På Nes menighetshus fikk man glede av mange flittige hender, både til montering av nye møbler, maling og raking.

ALLEHELGSDAGSKONSERT

Allehelgensdag var det konsert i Nes kyrkje med Trond Akerø-Kleven (klaver), Olav Mosdøl (opplesning) og Gunstein Draugdalen (sang). Konserten ble arrangert i samarbeid mellom Telemark Kyrkjeakademi, Nes mållag og Sauherad og Nes sokneråd. «Sangen er den store Gudegaven som alltid har fulgt menneskene», sa Olav Mosdøl. Han leste egne tekster, og Gunstein Draugedalen sang tekster både av Olav Mosdøl, Svein Ellingsen, Leonard Gudmundsen, Trygve Bjerkreim og Oddmund Haugen. «Rotfest må menneske være for å kunne bære borer», sa Mosdøl.

FORMIDDAGSTREFF

I midten av november var Halvor Langsdalen kåsør på Formiddagstreffet på Nes menighetshus. Han fortalte om folkekunst og tradisjoner. Og ga flere syngende eksempler på at folkediktinga er slitesterk.

BEFARING

Formannskapet i Sauherad startet sitt Formannskapsmøte 21. november med befaring i Sauherad kirke. Her fikk de orientering ved kirkeverge og soknerådsleder om byggets tilstand og behov for vedlikehold.

PIANOSPILL

For noen uker siden skulle Anne-Inger Prest holde andakt på Furumoen. Hun var litt forvilt over at Bruno Kantor ikke kunne være med. Men det løste seg til alles store glede. Tone (Tullik) Sørgaarden rullet stolen sin bort til pianoet og ledet sangen på fortreffelig måte.

MISJONSAVTALE

BENKEPUTER

Det sånn 8-900 år. Og så kom benkeputene på plass i Sauherad kirke. Nå kan man sitte behagelig! Putene er sydd av Hilde Meinstad på Nordagutu. Takk til Sauherad Bygdekvinnelag, Sauherad Diakoniforening, Telemark Begravelsesbyrå og mange enkeltpersoner som har gjort dette økonomisk mulig.

På Formiddagstreffet I slutten av November deltok Jorunn Lien fra Den norske Misjonsselskap. Hun fortalte om arbeidet ved Lovsangshjemmet, Imanuellhjemmet og Nådehjemmet som Misjonsselskapet driver i Bangkok i Thailand. Disse hjemmene skal nå være misjonsprosjektet som Sauherad og Nes sokn skal konsentrere seg om de neste tre år. Misjonsavtalen ble underskrevet av Jorun Lien fra NMS og Arne Torgeir Ripegutut som er leder for menighetens misjonsutvalg.

Bygdesentralen på Kjernehuset

Lukta av ny-stekt bakverk møtte oss i gangen! Ganske behagelig. Mindre behagelig ble det ikke a vi kom inn i kafeen på Kjernehuset på Gvarv. Gunhild Jonsås Aaknes møtte oss i småruta forkle. Alt burde være et ideelt utgangspunkt for en stemningsskapende juleportasje.

Men så var det ikke det det ble. For Gunhild er mest opptatt av å bake brød, og det spises jo hele året. I tillegg til bakeri driver hun også kafe. Den er åpen fra onsdag til lørdag, hver dag fra kl. 10.00 til 16.30, til kl. 15.00 på lørdager. Tirsdager er det Velferden som rår grunnen på Kjernehuset. – I kafeen serverer jeg nybakt og hjemmebakt. Og som regel har jeg laga ei suppe. Jeg er opptatt av tradisjonsmat, så i tida nå mot jul serverer jeg egenprodusert sylte på ferskt brød. Jeg liker å kalle kafeen min Bygdesentralen Kjernehuset, for å signalisere at dette er stedet for alle.

–I bakeriet lager jeg brød av mange

slag, og bare med økologisk mel. Jeg ønsker at råvarene mine skal være så kortreiste som mulig, så Halvor Sundt på Nordagutu har forsynt meg med rugmel. Jeg er opptatt av reinhet i den betydningen av at alt skal være sporbart og uten unødvendige tilsetningsstoff. Jeg bruker mel som jeg vet hvor kommer fra, vann fra springen og minst mulig gjær. Brøddeigen min blir langtidshevet. På den måten kan jeg lage 12 brød med bare en pakke gjær. I noe brød tilsetter jeg solsikkefrø, linfrø eller sesamfrø. Disse frøene bløtlegges før de blir en del av brøddeigen. Brødbaking er det mest spennende jeg driver med, sier Gunhild til Helsing.

Men litt juleportasje skal det bli. Gunhild baker julekake, vørterkake og noe småkaker. Og fruktkake som må ligge til lagring og modning i en måned før den kan spises. Og kanel-snurrer, de lukter jo jul hele året.

I tillegg til å drive kafé og bakeri har Gunhild også ansvar for utleie av møtelokalene i 2. etasje i Kjernehuset. Ønsker leietakerne at hun skal stå for serveringen gjør hun gjerne det. Så da vår lille prat var over satt hun i gang med å lage gryterett til kveldens sangkafé i regi av Nes frilynte ungdomslag.

–is-

–Brød er det mest spennende jeg holder på med, sier Gunhild Jonsås Aaknes.

Gunhild Jonsås Aaknes driver kafe og bakeri på Kjernehuset på Gvarv.

NYHUUS GARD

GARDSBUTIKKEN
er åpen hver dag 08 - 20

Norges beste eplemost
honning • gelée • syltetøy • saft
marmelade • granskuddsirup
pesto • olivenolje • balsamico
gaveartikler

Nyhusvegen 9, 3810 Gvarv
Tlf. 4040 4787
www.nyhuusgard.no, FB

joker

JOKER NORDAGUTU
DIN NÆRBUTIKK

VELKOMMEN TIL EN TRIVELIG
HANDEL HER HOS OSS

ÅPNINGSTIDER:

Man-fre:	09.00 – 20.00
Lør:	09.00 – 18.00
Søn:	12.00 – 18.00

Nordagutuvegen 662
3820 Nordagutu
Tlf. 35 95 97 20 / 948 58 818
joker.nordagutu@ngbutikk.net

THANK GOD IT'S FRIDAY

6. JANUAR

3. FEBRUAR

HVA?

Ungdomsklubb med mat, spill
chill og moro!

3. MARS

HVOR OG NÅR?

Nes Menighetshus, den første
fredagen i hver måned fra kl
19.30 til 23.00.

7. APRIL

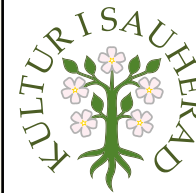
HVEM?

Alle som går i 8.klasse og
oppover er hjertelig
velkomne!

5. MAI

Vi håper å se deg!
Hilsen Sauherad og Nes kirke

2. JUNI

Velkommen til Sauheraddagene 2017!

Vi oppfordrer også denne gang lag og foreninger til å melde inn
det dere måtte ha av program i tiden rundt
markedsdagen, lørdag 11. mars 2017

Dette betyr gratis markedsføring for ditt lag, da vi også denne
gang kommer til å lage en brosjyre med stort og smått.

Dette gjelder også gallerier med utstillinger.

Ta kontakt med Hilda ved spørsmål,
hilda.sorum@sauherad.kommune.no eller
på tlf 35957715 / 94497966.

Påmeldingsfrist blir 3. februar for å bli med i program

Julesang

*Når klokker atter ringer inn jul med fred og fryd
og båret som på vinger er kjent og kjær den lyd.
Den vekker tusen tanker som rører ved mitt sinn,
på hjertes dør den banker, vil gjerne slippe inn.*

*Så høy er ikke borgen, så lav ei hyttens tak,
at ikke nød og sorgen tar flukt en juledag.
Bak rikmanns dør og inne i fattigmannens hjem
der vil du sikkert finne et glimt av Betlehem.*

*Kan hende vel det svinner for rikdoms makt på ny
og sorg tilbake vinner sin plass ved neste gry.
Dog i hvert hjertes indre der eier fred med Gud
vil julestjernen tindre og aldri slukkes ut.*

*Århundre der er svunnet som tiden visket ut.
Dog har den ikke kunnet utslette fredens bud.
-At verdens Frelser fødtes, ble lagt i krybben trang,
Men kor av engler møttes og sang en julesang.*

Ingeborg Smitsvalen Risanger, som nå bor i Aksdal på Vestlandet, lærte denne sangen som elev på Moen skole. Hun gikk der tidlig på 1950-tallet, og hadde Jon Tørå som lærer. Hun gledet seg alltid til sangtimene hans, og hun husker Tørå som en god lærer. Hun tror at Jon Tørå sa at sangen kom fra Mandal, men hun har aldri hørt den etter at hun sluttet på skolen. Den har en fin julemelodi.

Ingeborg sier at hun hadde stor glede av å lese Jon Ingebretsens artikkel i forrige Helsing om stulsturen til Svanstul. Hun husker godt at hun var med sin far på sin første fjelltur til

Fjellstul, Svanstul og ikke minst Horsten. Den siste var stulen til Smedsvaalen, og det var en tur på to mil. På turen fortalte faren om spor i fjellet av Jutulen med vogna, om Skrivarberg og offer-røyser, om klokka i berget ved ei lita tjønn på vegen til Fjellstul og Oste Kleiv der det er merke i berget etter osteholken.

Hun husker godt både Gunda Kåsin og Ripegutubrødrene på Svanstul. Turne hun var med sin far var på begynnelsen av 1950-åra, og hun var bare 6 – 8 år. De sov på golvet i stulsbuene sammen med mange andre. Ting var ikke så nøye den gangen!

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Noen som ringer tenker på å ta sitt eget liv, andre er usikre, ensomme eller redde.
Noen trenger bare å slå av en prat.

Ring oss på 22 40 00 40

Bø kino viser film hver dag i Gullbring kulturanlegg i Bø.

Sjekk programmet på www.bokino.no

Se programmet og kjøp billetter på din smart-telefon. Last ned appen eBillett

fra Apple Store eller Google Play.
Lik oss på Facebook og få med deg alt som skjer!
Meld deg på nyhetsbrev på våre nettsider.

**TELEMARK
BEGRAVELSESBYRÅ**

NORHEIMS EFTF. AS
JARL OLAV RUGTVEIT

Bø-Sauherad-Nome
Distriktets begravelsesbyrå siden 1972.

Døgnvakt
35 95 52 80
41 60 38 40

begravelsesbyraet@online.no

Eget gravsteinverksted
For ny gravstein, gravering,
rens eller restaurering.

7. november 2016 på Akkerhaugen skole
Referat fra Sauherad historielags 30 års markering

Leder Eivind Lønheim ønsket velkommen til 30 års jubileet. Han var godt fornøyd med det gode frammøtet, vel 40 medlemmer var til stede. Han gav så en kort historisk oversikt og omtalte videre enkelte av de større prosjektene i laget. Her nevnte han blant annet bokprosjektet "Til stuls på Sauheradjella" ved Wahlstrøm og Markussen, kartlegging av kulturminner, verneplanen for kirkegårdene og skilting av Gamlegata på Gvarv.

Bjørn Holta ble utnevnt til nytt æresmedlem. Han har i vært styreleder i laget i en årrekke og har vist stort engasjement for å få fram lokalhistoria. Bjørn ble overrakt æresdiplom og blomster av leder.

Serveringen besto av snitter og bløtkake.

Jorid Vale deltok med skolesanger fra Mads Bergs sangbok. Deretter fikk forsamlingen en grundig oversikt over temaet "Skolebyggas arkitektoniske historie - En vandring i Sauherad" ved arkitekt Erik Søndergaard. Ivar Solbu viste bilder fra stort sett alle skolebygga som er/har vært i Sauherad. Foredraget var meget interessant og engasjerte forsamlingen til å komme med innspill. Det kom fram at det minst må være 26 steder der det er og har vært skolebygg. Menighetsbladet Helsing har hatt en artikkelserie dette året om skolehistorien i bygda.

Leder i Historielaget Eivind Lønheim overrakte diplom til Bjørn Holta viser at han er æresmedlem av Sauherad Historielag.

Den kommunale forsangeren Jorid Vale deltok med sangstund fra Mads Bergs sangbok.

På jubileumsfest passer det med festmat!

Flatøybok, bind 3

I midten av oktober ble det markert at bind 3 av Flatøybok, et sagaskrift fra Island, er ferdig oversatt til norsk. Markeringen skjedde med et stort kulturprogram i Nidarosdomen i Trondheim. Dette bindet handler mye om Olav Tryggvasson og Olav den hellige. Kulturprogrammet besto av taler, opplesning fra boka ved skuespiller Ola B. Johannesen, musikk av Henrik Ødegaard og mye annet. Det ble en flott, om noe kald, opplevelse for en god gruppe sauheringer.

Sauherad-delegasjonen som var tilstede i Nidarosdomen da det ble markert at tredje bind av Flatøybok er oversatt til moderne norsk.

Fra venstre: Helene Solbu, Henrik Ødegaard, Eivind Lønheim, Jorid Vale, Gunhild Kleven Ripegutut, Ole Thor Ripegutut og Hans Kristian Sandvik va

Dear friends from the Parish in Sauherad!

Det er juletid igjen, og nok et år nærmer seg slutt. Vi ønsker å sende varme julehilsner fra alle oss i Peetelikirka til menigheten i Sauherad og Nes. Stor takk for all støtte dere har gitt oss. Konfirmantenes besøk i mars skapte som alltid gode og minneverdige dager for alle barna våre.

Omsorgssentret her i Peetelikirka fortsetter å hjelpe barn og unge fra vanskeligstilte familier, og som derfor lever i et miljø som ikke stimulerer til skolegang og utdanning. Dagsenteret er åpent seks dager i uka og blir vanligvis besøkt av ca. 25 barn. Barnehjemmet er alltid åpent. I begynnelsen av året var det 17 barn og unge som bodde på barnehjemmet. Utover året ble tallet redusert til 10 til 14 barn. Grunnen til at det var så mange barn på begynnelsen av året var at noen hadde behov for et sted å bo for en kortere periode. I tillegg ble en mor til to barn på tre og seks år akutt innlagt på sykehus, og hun hadde ingen som kunne ta seg av barna. Våre eldste barn var til god støtte for staben vår i denne situasjonen. De hjalp til med det daglige stellet, og de var flinke til å leke med de små barna. Dette året har vi også laget et midlertidig botilbud for mødre som har vært utsatt for vold i sitt nærmiljø.

På dagsentret får barna et varmt måltid når de kommer fra skolen. Etter måltidet får de hjelp med leksene av våre to ansatte lærere, andre av de ansatte og frivillige medarbeidere. Når leksene er unnagjort er det forskjellige aktiviteter: matlaging, håndarbeid og lek i trygge omgivelser. Mange av barna liker å opptre, så vi forbereder forskjellige slags forestillinger. For tiden arbeider vi med ting til vår julefest: dans, sang og dikt. Noen barn, som til å begynne med sto på sidelinja og betraktet det som skjedde, er nå ivrige deltakere. Våre barn er av russisk opphav, men her på omsorgssentret får de trening i å snakke estisk. Vi er ganske stolt av at flere av våre barn

er blant de beste i estisk språk i sine klasser. Vi fortsetter med å utstyre våre barn med klær, sko, medisiner og skoleutstyr. Takket være våre gode venner så kunne vi utstyre 106 barn med skoleutstyr ved skolestart i september. Vi betaler også for ti barn som går på skolefritidsordning, og har vi mulighet til det hjelper vi til med å betale for skoleturer og fritidsaktiviteter.

Når vi har mulighet til det tar vi barna med på kino eller teater, og vi prøver å få til turer i skogen eller med kanopaddling. I skolens sommerferie organiserer vi fem ti-dagers leirer på øya Saaremaa, og sammen med våre venner i Norge arrangerer vi én vinterleir og tre sommerleirer i Norge. Alle utgiftene til leirene i Norge blir dekket av våre vertskap der. Tilsammen deltar over 70 barn på leirene våre gjennom et år.

På leirene på Saaremaa må vi gjøre mye praktisk arbeid. De fleste av barna har ikke fedre som lærer dem praktiske ting, så mange tar i en hammer for første gang når de er på leir. Det kan være vanskelig å få til å treffe spikeren, men når det lykkes er gleden stor. Å være på leir er også en god øvelse i å måtte samarbeide.

Vi fortsetter vårt program med å støtte barn og unge som ikke bor på barnehjemmet eller besøker dagsentret jevnlig. Vi har samlinger på kveldstid på mandag og fredag. Her jobber vi med å sette opp en CV, hvordan opptre i et jobb-intervju, hva er mine sterke sider osv. Vi jobber mye med å finne jobb, eller steder man kan jobbe frivillig for å få praksis. Vi følger med på deres skolegang og resultater, oppførsel, og hjelper

dem med spørsmål som kommer opp. Takket være spesielle gaver har vi mulighet til å gi 12 barn et stipend slik at de kan fortsette sin skolegang.

I år kan vi også dele med dere en gledelig historie om en liten gutt på åtte år. For tre år siden kom han for å bo i barnehjemmet. I høst fikk han nye foreldre som er glad i ham, og et godt hjem der han bor sammen med to søstre. Det meste fantastiske med denne historia er at guttens nye mor er Anna. Hun var en av de første barna vi kom i kontakt med da vi startet vårt omsorgssenter i 1997, og som i 1999 flyttet inn på barnehjemmet. Slike fortellinger gir oss mye tro og styrke til å fortsette vårt arbeid.

Dette året har brakt endringer i arbeidet vi gjør ute på gata. Området som heter Kopli, hvor vi gjennom mange år har delt ut matposer, hamburgere og varm drikke, og hvor vi også har forkynt Guds ord, er solgt til eiendomsutviklere. Nå deler vi ut matposer her i kirka to ganger i måneden. 110 familier med barn kommer hit for å hente posene sine. Vi deler også ut klær, sko, bleier og annet nødvendig utstyr. Siden vi får mye hjelpesendinger, og ikke har nok ressurser til å fordele dette, sender vi ut utstyr til ca. 20 forskjellige hjelpegrupper over hele Estland.

Vi har fått mange tilbakemeldinger

både fra lærere og foreldre at den hjelp og støtte barna får på omsorgssentret har virkning på barnas oppførsel og skoleresultat. Med dessverre er det ikke slik hele tida. Hvert år har vi barn med alvorlige atferdsproblemer og som er utvist fra skolen for lengre tid. Vi tilbyr dem støtt og veiledning, og noe gjør seg nytte av det og kommer på rett kurs. Men dessverre må vi avslutte kontakten med noen barn. Vi er fortvilt for det. Det er ikke det at de er dårlige barn, men det triste faktum er at barn som trenger hjelp ofte blir oppdaget alt for seint.

For å hjelpe barna best mulig samarbeider vi med barnas familier, barnevernet, lokale myndigheter, skolens sosialarbeidere og lærere, rehabiliterings-sentere, leger, jurister og frivillige organisasjoner.

Neste år er det 20 år siden vi startet vårt arbeid. At vi har kunne holde på alle disse årene er nåde og velsignelse fra Gud. Vi vil takke alle enkeltpersoner, bedrifter og organisasjoner som har støttet arbeid til omsorgssentret i Peetelikirka, og ønsker god helse og Guds velsignelse.

Med hilsen fra alle barn og voksne tilknyttet omsorgssentret i Peeteli!

Mati Sinisaar
Direktør

www.peeteli.com/sotskeskus

LION`s – foreningen i Sauherad

LIONS er en av de største verdensomspennende frivillige hjelpeorganisasjoner med omlag 1,4 mill. medlemmer i 207 land rundt i hele verden. I Norge er vi omlag 11.700 medlemmer – menn og kvinner som ønsker å bruke noe av sin fritid til å hjelpe andre.

I Lions er det et ufravikelig prinsipp at de penger som kommer inn ved inntektsbringende aktiviteter i sin helhet skal gå til hjelpearbeid. Utgifter til drift av klubb og organisasjon dekkes gjennom medlemmenes kontingenter.

LIONS ble stiftet i USA i 1917, og kan neste år feire sine første 100 år. I Norge ble den første lionsklubben startet i 1949.

Sauherad Lions Club ble startet i 1977, og kan altså i jubileumsåret feire 40 års eksistens. Medlemstallet har variert, og selv om klubben i dag ikke har mer enn 16 aktive medlemmer, har vi ved ulike aktiviteter støttet lokale, nasjonale og internasjonale prosjekter, som bl.a. ungdomsarbeid gjennom forebyggende arbeid mot rusmisbruk, kulturtiltak gjennom Lions ungdomspris, ungdomsutveksling, øyehelseprosjekter i Uganda, Malawi og Zambia, vann-prosjekter i utviklingsland m.m. Lions Sauherad har flere gan-

Lions Norge

ger gitt gaver til Bygdeheimen, sist TV-apparater til glede og nytte for brukerne.

Våre viktigste aktiviteter for å hente midler til ulike hjelpetiltak er Tulipanaksjonen til støtte for arbeid mot narkotika, Varden/Lions Julelotteri som gir oss en inntekt på i overkant av 20.000 kroner, og utkjøring av menighetsbladet Helsing, en aktivitet vi føler er til glede og nytte for hele bygda.

Dersom DU vil støtte vårt arbeid, eller ønsker å lære mer om Lions, er du velkommen til å ta kontakt med noen som er medlem eller ringe undertegnede medlem av medlemskomitèen.

Bjørn Holta

Myten som ble virkelighet

Du finner tanken på nettet, i diverse youtube-filmer, på blogger og i bøker, tanken om at Jesus-fortellingen bare er en variant av andre religiøse myter. Greske, egyptiske, indiske og mange andre myter forteller om guder som likner forbløffende mye på den kristne fortellingen om Jesus. Det er bare et lite problem: Det er ikke sant. For å få det til å stemme, må du bedrive omfattende juks med kildene. Likevel, noe likner.

Av Tom Arne Møllerbråten

C.S.Lewis vil for mange være mest kjent som forfatteren bak Narnia-bøkene. Noen vil kanskje også forbinde han med litteraturgruppen The Inklings. Denne bestod av litteraturinteresserte kristne universitetslærere som leste opp sine manuskripter for hverandre og ga hverandre kritikk og tilbakemeldinger. I tillegg til Lewis bestod The Inklings av J.R.R. Tolkien, Charles Williams, og noen flere. Tolkien skrev bøker som Hobbitten og Ringenes Herre.

Tolkien og Lewis hadde en stor felles interesse i myter, keltiske, greske, egyptiske og norrøne. Lewis var ateist da han møtte Tolkien, men like fullt opplevde han alle disse religiøse mytene som svært vakre. Lewis likte særlig godt mytene om guder som ofret seg, døde og stod opp igjen. Men han trodde ikke på dem. Gjennom samtaler med Tolkien, kom han likevel til en overbevisning om at mytene var sanne, ikke at de hadde skjedd, men at de var menneskers måte å formulere sannheter på gjennom alle tider.

Lewis var ateist helt til han var over 30 år. Da ble han svært motvillig, som han beskriver det selv, alene på kontoret sitt på Magdalene College i Oxford, overbevist om at det måtte finnes en gud. Han hadde ingen spesiell tro på kristendommen på dette tidspunktet, bare på en gud. Etter et par år som gudstroende blir den tidligere ateisten kristen. Han beskriver det som en svært udramatisk hendelse,

ingen følelsesmessig opplevelse, men det var som å våkne etter å ha sovet lenge. Hva hadde skjedd?

Lewis hadde ikke lest evangeliene før, og da han leste dem, ble han nesten sjokkert over hvor lite mytiske de var, og hvor «dårlig» de var skrevet. «Jeg hadde nå altfor lang erfaring med litteraturkritikk til å betrakte evangeliene som myter. De hadde ikke mytenes kjennetegn. Men likevel var innholdet de framstilte på sitt hverdagslige, historiske vis (av jøder som ikke så den mytiske rikdommen i den hedenske verden omkring dem), selve kjernen i de store mytene. Hvis en myte noen sinne var blitt virkelighet, var blitt inkarnert, så ville det ha skjedd på en slik måte.» Skriver Lewis i sin selvbiografi. Mytene var bare kopier av virkelighet, men den kristne fortellingen var myten som ble virkelighet.

Den som kjenner jødernes miljø på Jesu tid og som tar seg tid til å lese evangeliene, vil selv se at dette er flere galakser vekk fra egyptiske og greske myter. Litteraturviteren Lewis så dette. Tolkien så det. At Gud ble menneske, har virkelig skjedd, på et bestemt sted til en bestemt tid i historien, påstår evangeliene på en hverdagslig måte. Det er ikke noe som gjentar seg i en årlig syklus slik som hendelser i mytene. Men at myten om en gud som ofret seg, døde og stod opp, virkelig skjedde en gang, kan vi gjerne markere hvert eneste år. La oss begynne med å markere hans fødsel som menneske.

Julehilsen fra ordføreren

Da har det gått ett år i ordførerstolen og julen nærmer seg med stormskritt. I skrivende stund laver snøen ned og adventstid og julestemning kryper fram på tunet mitt. Jeg må innrømme at jeg ser fram til juleferie og at roen kan senke seg over hus og heim. Det er ikke til å legge skjul på at det siste året har vært hektisk, men inne i mellom ordførerjobben har jeg også fått tid til mange fine turer. Sauetilsyn på Lifjell, litt campingliv i Seljord og jammen en helg med elgjakt også - uten utbytte riktignok - er naturopplevelse og felleskapet med gode jaktkamerater noe som gir meg livskvalitet. Det er i slike stunder man får senket skuldrene og kan nyte livet.

Nå er vi i gang med å bygge ny kommune og dette er spennende å få være med på. Da vår rådmann Hans Erik Utne har fått ny jobb som rådmann og prosjektleder for kommunereformprosessen i Hof, Holmestrand og Sande, har vi måtte snu oss rundt og tenke hvilken løsning som vil være best for Sauherad i den tiden vi går inn i. Det blir mye arbeid for mange involverte, men etter det jeg hører og ser, er motivasjonen for arbeidet med å bygge ny kommune på topp. Dette er en god følelse for meg som ordfører å ta med meg inn i julehøytiden, og gjør at jeg vil kunne nyte tiden sammen med familie og gode venner og få lov til bare å være Mette en liten uke.

Når jeg kikker gjennom facebooksidene min dukker mange gode minner fra det siste året fram. Jeg føler meg heldig som har fått anledning til å dele ut spesialitetsutmerkelse for våre eplemøster, og jeg også fått markere at jordsmonnet i Sauherad er så utmerket at bygdas epler, plommer og moreller har fått geografisk beskytta betegnelse. Dette er noe vi skal bygge videre på i årene framover. Næringslivet har jeg også besøkt og har fått mange gode innspill som jeg tar med meg videre i mitt arbeid. Det ble en hyggelig fest på Menighetshusets 30-årsjubileum, og Eplefesten ble i år igjen et vellykka arrangement med rekordbesøk. Kartfestivalen var ikke like heldige i år, selv om det ble kjempebra kon-

serter stilte dessverre ikke været opp for oss. Det var trivelig å være med å jobbe dugnad sammen med kjøkkengjengen og jeg er imponert over dugnadsiveren blant medarbeiderne. Frivilligheten i kommunen jobber godt og jeg tenker at de som er med i frivillige lag og organisasjoner har en nøkkelrolle i forhold til å gi folket god helse og at vi trives i bygda. Vi ser alle fram mot ny skolebygning på Gvarv, til glede for våre barn og unge. Ungdomsrådet er endelig på plass og vi vet at dette er en sak som har høy prioritet blant elevene.

Av andre ting jeg vil trekke fram som en stor «happening» i året som har gått, må jeg nevne Dyrskuejubileet. Alle Telemarks ordførere med ordførerkjeder, i bunad og finstas fikk stolt ta imot kronprinsparet vårt i Seljord denne fredagen i september. Dette var en stor dag for Telemark hvor vi fikk vise fram vårt flotte mangfold og ikke minst satt fokus på landbruk, mat og klima- og miljøutfordringene.

Adventstid med forventning om noe bedre er noe å se fram mot. Hvis vi ser rundt oss i verden er det dessverre ikke alle som klarer å dele dette håpet. Jeg tenker på familier som splittes og frykten som barn og foreldre opplever i landene med krig og uro - noen flykter fra dette, med et håp om bedre liv i andre land, mens andre må fortsette å leve i nød og elendighet og ser mørkt på framtida. Vi må alle gjøre det vi kan for at de igjen kan få håp om en framtid uten lidelser, nød, sult og død. For meg handler julen om å vise omsorg for menneskene rundt oss, og mitt ønske er at vi alle kan ha håp og tro på framtida.

Innen jeg er ferdig med hilsenen til kommunens innbyggere har snøen regnet bort, men en ting er i hvert fall sikkert - julen kommer i år også.

Med dette vil jeg ønske alle Sauherad sine innbyggere en riktig god jul.

Hilsen Mette, ordfører

Redd Barnas julemesse

Redd Barna Sauherad har i mange, mange år arrangert julemesse på Akkerhaugens skole/Idunsvoll lørdag før første søndag i advent. Ikke noe unntak i år. Da Midt-Telemark Soul Children sang i gang messe kl. 11.00 var hal-len fullsatt. Og det forble den het til trekninga kl. 15.00. I tillegg til Soul Children, var det musikk ved Sauherad musikkorps, sang av Jorid Vale og åpningstale ved varaordfører Alf Rose Sørgaarden.

-Midt-Telemark Soul Children skuffer aldri, sa Gunhild Kleven Ripegututu da hun takket koret for flott sang.

Mange får prøve seg som solister når Soul Children synger.

Varaordfører Alf Rose Sørgaarden slo i sin åpningstale fast at uten frivillighet stopper Norge. – Det frivilligheten som gjør bygdene til levende samfunn. Han ga Redd Barna positiv tilbakemelding for det rettighetsarbeidet organisasjonen driver. –Barn har rett til fred, til å leve uten sult, til skolegang, og til ikke å bli misbrukt eller mishandlet. Barn har rett og slett rett til å være barn! sa Sørgaarden.

-Ingen julemesse uten Sauherad musikkorps, sa Gunhild Kleven Ripegut. Denne gangen forsterket med musikere fra Ulefoss musikkorps.

Forsanger i Sauherad syngende kommune Jorid Vale tok fram sanger fra vår felles hukommelse: Barn av regnbuen, Den fyrste song, Lille måltrost og Tir n 'a Noir. Hun tok også fram sanger som hadde med basar og barn å gjøre: Geirr Lystrups Loddselgersang og Eyvind Skeie og Sigvald Tveits sang fra TV-serien om Portveien: Vi tar hverandres hender.

Salen på Idunsvoll var fullsatt hele dagen under Redd Barnas julemesse, - lørdag før første søndag i advent.

Lang kø ved lykkhjulet.

Stor aktivitet og høy omsetning ved basarbordene.

Hovedarrangør av 17. mai 2017?

Vi inviterer herved lag og foreninger til å tjene noen ekstra kroner på å stå som hovedarrangør av felles 17. mai-feiring med utgangspunkt i Sauherad Barne- og Ungdomsskole på Gvarv.

Siden november 2015 er det arrangert 3 åpne møter for å diskutere hvordan et felles 17. mai-arrangement på Gvarv kan organiseres.

De som har deltatt på disse møtene har vært representanter fra Velforeninger, fra FAU og fra de private skolene. Vi har prøvd å sende referat til alle velforeningene i Sauherad kommune, slik at vi håper dette er kjent.

Vi har kommet fram til følgende kriterier for gjennomføringen av 17. mai ved Sauherad Barne- og Ungdomsskole:

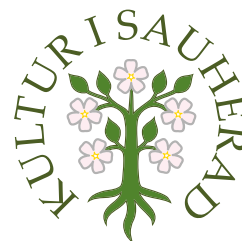
- Feiringen har en fastsatt tidsramme med start, stopp og sted:
  - Barnetoget går kl. 09.30 fra Sauherad Barne- og Ungdomsskole
  - Arrangementet avsluttes kl. 13.00 på samme sted.
- Arrangementet skal inneholde:
  - o Barnetoget går fra skolen kl. 09.30
  - o Stopp for tale/ el sang ved Nes Menighetshus
  - o Hovedtaler på samfunnshuset / idrettsanlegg/ S B&U-skole
  - o Kulturprogram inne
  - o Leker og aktiviteter for barna ute
  - o Mat og kiosksalg
  - o Arrangementet avsluttes kl. 13.00
  - o Rydding
- Oppgaver i hovedarrangementet:
  - ✓ Produksjon av og publisering av felles program for kommunen, f.eks midtsiden av Helsing og sosiale medier. Annonseplass kan selges.
  - ✓ Parkering
  - ✓ Toget
  - ✓ Pynting (brua + samfunnshuset)
  - ✓ Mat – innkjøp og servering. OBS: i år kommer 17. mai etter langhelg med stengte butikker.
  - ✓ Kulturprogram
  - ✓ Leker og aktiviteter

- ✓ Teknisk ansvarlig (rigging av lydanlegg flere steder)
- ✓ Ansvarlig for talen(e)
- ✓ Rydding

Den som tar på seg jobben som hovedarrangør tildeles kr 30 000 av Sauherad kommune til dette arrangementet. Beløpet skal dekke nødvendige utgifter for å kunne gjennomføre arrangementet i samsvar med kriteriene over. Arrangøren vil også kunne regne med inntekter fra salg av mat og drikke, og eventuelt annonsesalg.

Søknad sendes postmottak@sauherad.kommune.no innen 24. februar
Ved spørsmål kontakt kultursjef Hilda Sørum, tlf 94497966/ 35957715
Innstillingen gjøres primo mars.

Søkbare kroner for de som arrangerer 17. mai i grendene

Det er satt av totalt kr 15.000 til fordeling til de lag/ velforeninger som står for de lokale arrangementene rundt om i grendene. Vi har satt noen kriterier allerede, men tar forbehold om at det kan være ting som MÅ være med. Disse vil i så fall bli kommunisert direkte med aktuelle arrangører.

Lokale 17. mai – arrangement:

- Flagghaising
- Ikke starte før hovedarrangementet er ferdig kl 13.00
- Sende inn programmet for arrangementet for felles annonsering og gjensidig orientering til Helsing med kopi til kommunen.

Søknad sendes postmottak@sauherad.kommune.no innen 31. mars
Ved spørsmål kontakt kultursjef Hilda Sørum, tlf 94497966/ 35957715.

Bok til toåringene

Søndag 20. november var det G17 på Nes menighetshus, menighetens stor-samling med gudstjeneste og kveldsmat. Noen var ekstra spendt. Toåringene skulle få sin Kirkebok.

Kristian Gothus Køhn forretter gudstjenesten på Nes menighetshus.

Etter at toåringene hadde fått boka si hadde de eget opplegg i den nyoppussa peisestua i menighetshusets underetasje.

Om jeg er liten eller stor så er det best for meg på jord å høre Jesus til, og gå den vei han vil. Det er det som gjør meg lykkelig.

- Baderomsinnredninger
  - Pumper
- Varmeanlegg
- Sanitær

RØRLEGGERMESTER

HELGE KISFOSS A/S

3820 Nordagutu

Mob. 995 15 155

Priv. 35 95 96 15

Fax. 35 95 60 94

**Gode priser på
interiørprodukter**

snekkern
Gvarv

Man - Fre 7-16.30 – Lørdag 9-13

Tre og portal AS
Oredalen 11, 3810 Gvarv
Tlf. 35 95 59 00
post@treportal.no
www.treportal.no

Vi lanserer digital bønnevegg

Søndag 27. november, første søndag i advent, lanserer Den norske kirke en bønnevegg, hvor du kan skrive en bønn eller tenne et lys digitalt. I tillegg til alle de personlige møtene som skjer i kirker over hele landet, ønsker vi også tilby et digitalt kirkerom.

- Det er ikke alle som vil eller kan oppsøke en kirke. Det ser vi ikke minst på våre Facebooksider, der stadig flere mennesker deler tanker, tro og undring eller stiller spørsmål. Derfor har vi ønsket å åpne opp for at de som ønsker det, også kan dele bønner og tenne lys digitalt, sier Ingeborg Dybvig, kommunikasjonsdirektør i Kirkerådet.

På kirkens nye bønnevegg kan man dele glede, frykt, uro eller lengsel

gjennom å skrive en bønn eller tenne et digitalt lys.

- På bønneveggen kan vi gjøre våre bønner synlige, både for oss selv og for andre. Den viser et stort fellesskap av mennesker som takker og ber, på tvers av geografi og andre grenser, og vi tror at mange synes dette er fint, sier Dybvig.

Du finner bønneveggen på www.kirken.no/be

Historisk katolsk-luthersk markering av reformasjonen

Pave Frans og generalsekretær Martin Junge i Det lutherske verdensforbund holdt hver sin preken ved den felles katolsk-lutherske gudstjenesten i Lund domkirke på reformasjonsdagen 31. oktober.

Under gudstjenesten i Lund domkirke undertegnet presidenten i Det lutherske verdensforbund biskop Munib Younan og Pave Frans en felles uttalelse om katolsk-luthersk dialog og samarbeid.

(Foto: Mikael Ringlander, ikon@svenskakyrkan.se)

De talte begge om at katolikker og lutheranere står sammen om enheten i Kristus. Gudstjenesten fokuserte på takk, oppgjør og forpliktelse til å fremstå med et felles vitnesbyrd.

På globalt nivå var den historiske gudstjenesten den første katolsk-lutherske markeringen av minnet om reformasjonen. 450 inviterte økumeniske gjester fylte Lund domkirke.

Til applaus fra den fullsatte domkirken undertegnet pave Frans og

presidenten i Det lutherske verdensforbund biskop Munib Younan en felles uttalelse.

Det lutherske verdensforbund og Det pavelige råd for fremme av kristen enhet har sammen utarbeidet liturgisk materiale til 500-års markeringen av reformasjonen. Materialet i Common Prayer er det seneste resultatet (2016) av dialogen mellom katolikker og lutheranere og er basert på rapporten Fra konflikt til fellesskap fra 2013.

Kjære venner i Sauherad og Nes

Menigheten i St. Johanneskirken i Viljandi hilser dere med et bibelvers for året 2017:

Jeg gir dere et nytt hjerte, og en ny ånd gir jeg inni dere. (Esekiel 36, 26)

Enna Audova leder diakonigruppen i Johanneskirken i Viljandi.

Vi er taknemlige for at 2016 har vært et stabilt år i vår menighet. Vi har fortsatt vårt arbeid med å tjene vårt lokalmiljø ved å skape muligheter for folk til å møte Gud, og vokse i tro.

På et område har det skjedd en fornyelse i menighetsarbeidet vårt, eller en revitalisering. Vi har igjen tatt opp arbeidet med å drive barnehage. Vi har plass til ti barn i alderen fra halv-

annet til seks år, og vi har tilsatt velkvalifisert personale. Gjennom dette arbeidet skaper vi kontakt mellom barna og deres foreldre og menigheten. For eksempel har vi en samling i kirka hver uke for barnehagebarna og de tilsatt i barnehagen. Barna har også deltatt i vanlige familiegudstjenester på søndager.

Vi kan også fortelle at musikklivet i menigheten har vokst takket være organistene Mirjam Tiitus og Tuuliki Jürjo. Den sistnevnte er koordinator for hele musikklivet i menigheten. Vi gjennomførte for eksempel sommerkonserter hver søndag fra juni til august med kjente musikere fra hele Estland.

Den viktigste begivenheten for øyeblikket er valg av nye menighetsråd. Det er vedtatt at vårt nye menighetsråd skal bestå av 30 medlemmer for å favne en vidt spenn av alder, erfaring og interesser.

I tillegg til dette har det vært flere begivenheter i vår menighets siste år. Men som bibelverset for neste år sier: *Jeg gir dere et nytt hjerte, og en ny ånd gir jeg inni dere*, så strever vi gjennom alle aktivitetene etter et fokus på folks personlige forhold til Gud, slik at vi kan gå på deres religiøse reise.

Johanneskirken i Viljandi.

Vårt ønske er at vårt hjerte og sinn skal være mer åpen for Guds vilje med våre liv, og at vi lar Ham velsigne oss med et nytt hjerte og en ny ånd.

Vi ønsker dere en riktig god jul og et velsignet nytt år.

Hilsen
Enna Audova
Leder for menighetens diakoniutvalg.

**VI TRENGER
FRIVILLIGE.**

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Les mer og meld din interesse kirkens-sos.no

 **KIRKENS
SOS**

Å snakke med folk om livet gir mening.

Dekorasjoner

Lions har besøkt Bygdeheimen, Furumoen og Furuheim og overlevert selvlagede adventsdekorasjoner med ønsker om en fin adventstid. Medlemmene i Lions-klubben har gjort dette til en tradisjon og har slev stor glede av å lage dekorasjonene.

Yordanos Ghebray på Furuheim.

fra bygdene våre

Neste nummer av Helsing

Første nummer av Helsing i 2017 kommer ut helt i slutten av januar. Stoff til bladet må være levert til redaksjonen innen 15. januar.

Stoff kan sendes til:

Helsing,
Kirkekontoret
Postboks 4, 3834 Gvarv
eller på e-post:
diakon@sauherad.kyrkja.no

Videre **utgivelsesplan** for våren 2017 ser slik ut:

- **Nr. 2**, marsutgaven, kommer ut ca. 28. februar, med innlevering av stoff innen 16. februar.
- **Nr. 3**, april og påske, kommer ut ca. 4. april, med innlevering av stoff innen 21. mars.
- **Nr. 4**, mai, kommer ut ca. 4. mai, med innlevering av stoff innen 18. april
- **Nr. 5**, juni og sommer, kommer ut ca. 7. juni med innlevering av stoff innen 24. mai

Hvor er dette:

Bilde på side 634.
Rett svar er **SLETTEMO** på Hjuksebø (gnr. 36, bnr.6)

Bygdeboka skriv:

Eigedomen har 18 mål dyrka sand- og modljord og 8 mål hamn. Husdyr var 1 hest og 3-4 kyr til 1967. Våningshuset er frå 1953, fjøset frå 1946 og uthuset frå 1971.

John Slettemo var smeden, kjend langt utafor Hjuksebø. Han tok til som heilt ung hos smed Darrud på Hjuksevelta. Sonen Kittil blei òg smed. Alt i 1913-14 lærte han å laga knivblad og knivar. Jon Myrenn (u. Hem) var da den beste kniv- og ljåsmeden på lang lei. Kittil var hos han i 1913. Knivblada til John hadde den karakteristiske Myrennnakken.

*Vi ønsker alle våre lesere,
annonsører og andre
samarbeidspartnere
en god og velsignet julehøytid
og et godt og fredelig nytt år
2017!*

Ivar Solbu, redaktør

Fortsettelse fra side 688

Søndag 29. januar 2017

– 4. søndag i åpenbaringstida
Luk 18, 35-43, Salme 146, 1-10,
Rom 16, 25-27

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Takkoffer til Agder og Telemark
bispedømmeråd.

Tirsdag 31. januar 2017

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med
sang fra middelalderen.

Søndag 5. februar 2017

– 5. søndag i åpenbaringstida
Mark 2, 1-12, I Mos 15, 1-6, Rom 4, 1-4
Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.
Menighetens misjons søndag.
Takkoffer til menighetens
misjonsprosjekt i Thailand.

Søndag 12. februar 2017

– Såmannssøndagen
Luk 8, 4-15, Jes 55, 8-13, Hebr 4, 12-13
Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste.
Takkoffer til Kirkens SOS i Telemark.

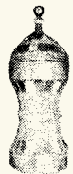
Med forbehold om at de tekstene som
brukes i gudstjenestene, kan være andre
enn de som er oppført i denne lista.

For ytterligere informasjon,
se: www.helsing.no

Slektens gang

Døpte

6. november: Mathea Helene Evans Espeseth
27. november: Even Sunde
4. desember: Erling Stang Opdal

Døde

23. oktober: Tone Kaasa f. 1921
27. oktober: Gunhild Bergan f. 1921
31. oktober: Anne Berit Holtan Smith f. 1947
7. november: Sverre Heier f. 1928
(Gravlagt i Kristiansand)
18. november: Astrid Odden f. 1969
19. november: Tollef T. Moen f. 1927
(Gravlagt i Skien)

Menighetsblad utgitt av Sauherad og Nes sokneråd.

Helsing til Sauherad og Nes

E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no
Redaktør: Soknediakon Ivar Solbu.
Bankgiro: 2675 51 18949
<http://www.helsing.no>
Caspersens Trykkeri AS, Vikersund.

Kyrkjeverje

Trond Magnus Haugen
Tlf. 938 55 504
kyrkjeverje@sauherad.kyrkja.no

Trosopplærer

Sissel Muan
Tlf. 473 33 361
sissel@sauherad.kyrkja.no

Sokneprest

Anne-Inger Lunner
Tlf. 480 61 672
sokneprest@sauherad.kyrkja.no

Kyrkjetener

Anders Høibø
Tlf. 909 40 728
t-hoei@online.no

Prest

Kristian Gothus Køhn
Tlf. 900 74 770
kristian@bokyrkje.no

Kyrkjetenar

Kjetil Nyhus
Tlf. 951 74 938
knyhus@online.no

Diakon

Ivar Solbu
Tlf. 932 85 202
diakon@sauherad.kyrkja.no

Sauherad og Nes sokneråd

Leiar
Anlaug Jorunn Bergan
Tlf 990 19 462
lillilb@hotmail.com

Kantor

Bruno Hageman
Tlf. 948 55 033
bruno.hageman@sauherad.kyrkja.no

DEN NORSKE KYRKJA

Sauherad og Nes sokn

Besøksadresse:

Nes menighetshus, underetasjen
Holmenvegen 46
3810 Gvarv

Postadresse:

Postboks 4
3834 Gvarv

Telefon: 35 10 11 20

Epost: post@sauherad.kyrkja.no
www.helsing.no

Kontonummer: 2675 20 38421

Gudstjenester i Sauherad og Nes

Søndag 11. desember 2016

– 3. søndag i advent

Matt 11, 2-11, Jes 35, 1-10, I Kor 3, 18-23

Sauherad kirke kl. 17.00: Lysmesse.

Sangere og dansere fra Sagavoll.

Konfirmantene deltar. Takkoffer til

Konfirmantenes Solidaritetsaksjons
prosjekt i Peetelikirka i Tallinn.

Tirsdag 13. desember 2016

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med
sang fra Middelalderen.

Søndag 18. desember 2016

– 4. søndag i advent

Luk 1, 46-55, Rut 4, 13-17, Rom 15, 8-13

Sauherad bygdeheim kl. 11.00:

Gudstjeneste.

Lørdag 24. desember 2016 – Julaften

Luk 2, 1-20, Jes 9, 1-2+6-7, I Joh 1, 1-4

Nes kyrkje kl. 14.30 og 16.00:

Gudstjeneste. Taffoffer til Kirkens
Nødhjelp.

Sauherad kirke kl. 16.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Kirkens Nødhjelp.

Søndag 25. desember 2016

Joh 1, 1-14, Ordsp 8, 1-2+22-31,

Hebr 1, 1-6

Sauherad kirke kl. 11.00:

Høytidsgudstjeneste. Takkoffer til
Det norske Misjonsselskap.

Søndag 1. januar 2017 – Nyttårsdag

Luk 2, 21, 4 Mos 6, 22-27, Fil 2, 5-11

Nes kyrkje kl. 17.00:

Forbønngudstjeneste.

Søndag 8. januar 2017

– Kristi åpenbaringsdag

Matt 2, 1-12, Jes 60, 1-6, Ef 3, 1-7

Nes menighetshus kl. 17.00:

Familiegudstjeneste. Gang rundt
juletreet. Takkoffer til menighetens
barne- og ungdomsarbeid. Ta med
renstene av julekaker til felles
kirkekaffebord.

Søndag 15. januar 2017

– 2. søndag i åpenbaringstida

Matt 3, 13-17, Jes 42, 1-6,

Apg 18, 24 – 19, 7

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Norges KFUK-M

Søndag 22. januar 2017

– 3. søndag i åpenbaringstida

Joh 2, 1-11, Mos 1, 26-31, Åp 21, 1-6

Nes menighetshus kl. 17.00: G17.

Menighetens storsamling med
gudstjeneste og kveldsmat.

Takkebønn til Nes menighetshus.

Fortsetter side 684